

N-PAS: een schaduw over de Agridagen

Dirk Mertens viert in stijl

- ▮ N-PAS: pijnpunten en onjuiste berekeningscores
- ▮ Diverse bestuurswijzigingen binnen de Landsbond Pluimvee
- ▮ Salmonella staalnames tijdig binnenbrengen!

TEMPO team

Europese Pluimvee Services-België

Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN

JULLIE VANGBEDRIJF

(In samenwerking met E.P.S.-België)

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • GSM + 32 (0) 495 86 83 80 • Email Tempogroep@gmail.com

SCAN-AIR
PROFESSIONALS IN FRESH AIR

Voor een complete klimaatoplossing!

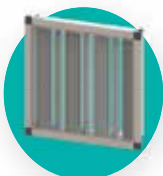
Koeling

Ventilatiekokers

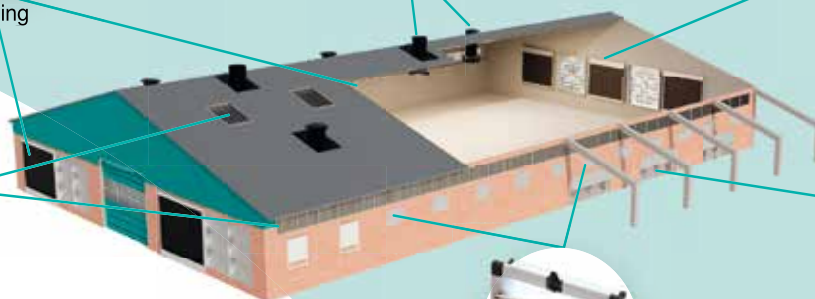

Lichtfilters

Daglichtsystemen

- Verduisterbare dakramen
- Verduisterbare raampanelen
- Daglichtkokers

Inlaatventielen

Uitloopssystemen

Diverse oplossingen om te voldoen aan ECC normen of 1 Ster Beter Leven

+31 485 453 734
info@scan-air.com

www.scan-air.com

Tijden zijn veranderd en daar moeten we op inspelen

Waar vroeger vaak via overleg en inspraak een wetgeving tot stand kwam is dit vandaag veel minder het geval of zelfs onbestaande. Zeker bepaalde politieke partijen hebben geen dergelijke cultuur. Als organisatie en burger moeten we daar goed van bewust zijn en er anders mee omgaan en handelen. Mooiste voorbeeld is het huidige stikstofakkoord dat een soap aan het worden is, waar we mogelijks gedwongen zullen worden om via rechtspraak correctheid te bekomen in het dossier. Zover zijn we natuurlijk nog niet maar het is '5 voor 12'. De bezwaarprocedure in kader van het MER loopt nog tot 17 juni aanstaande en tot vervelens toe doe ik hier een ultieme oproep naar iedereen, zij het nu pluimveehouder maar ook toeleverancier. Steun de sector want iedereen zal de impact voelen van wat nu op het spel staat. In de media wordt vaak afgedaan net alsof het maar over een 40tal bedrijven zou gaan van de 20.000 die Vlaanderen nog rijk is, maar dit is een al dan niet bewuste misleiding. Ieder veeteeltbedrijf zal er vroeg of laat in functie van het vernieuwen van zijn vergunning mee te maken krijgen. Wij helpen u graag wanneer je denkt problemen te hebben bij het indienen van een bezwaar. Zie verder in dit juni nummer.

Een ander dossier dat recent terug op de voorgrond gekomen is, is het verbod op de verrijkte kooi in de leghennenhoudery. Onlangs werden we uitgenodigd door minister Weyts voor een gesprek hieromtrent. Dit naar aanleiding van het afronden van de door hem bestelde studie om de economische impact van het verbod te kunnen inschatten. Wij blijven pleiten voor een Europese aanpak in deze, voor een voldoende lange overgangstermijn en een duidelijk flankerend beleid. De onzekerheid rond het Vlaamse vergunningenbeleid maakt de zaak nog complexer alhoewel beide bevoegde ministers van dezelfde partij zijn. Een omschakeling zou een forse stijging veroorzaken van ammoniakuitstoot en stof, iets wat nu al zo gevoelig ligt. De leghennensector is vandaag ongeveer zelfvoorzienend, maar bij een verbod zullen er hoe dan ook bedrijven afhaken en wordt België afhankelijk van de import van eieren. Is dit het beleid dat wij willen voeren? Maar de minister voelt zich sterk. De meerderheidspartijen N-VA, CD&V en Open Vld hebben dit goedgekeurd in het regeerakkoord. In ieder geval, het had zeker niet onze goedkeuring.

Danny Coulier, Voorzitter Landsbond Pluimvee

NestBorn **VEEL MEER DAN ALLEEN VROEGE VOEDING**

MINDER ANTIBIOTICA

Tot 50%

BETER EINDGEWICHT

+ 50 tot 70 gram

BETERE VOEDERCONVERSIE

2 tot 4 punten

BETERE VOETZOLSCORE

Tot 50%

DIERVRIENDELIJK, ROBUUST EN GEZOND

www.nestborn.eu

Nieuwe site!

INHOUD

5 Onze N-PAS bezwaren

Nog tot 17 juni loopt de procedure van openbaar onderzoek m.b.t. de conceptnota Programmatorische Aanpak van Stikstof (N-PAS). Meer en meer is duidelijk dat deze conceptnota onrechtvaardig en door de landbouwsector onaanvaardbaar is. Specifiek voor onze sector hebben we een bezwarenlijst opgesteld die als handleiding kan dienen voor het opmaken van een bezwaarschrift op maat van je bedrijf.

12 De Agridagen 2022

Ondanks er wat minder belangstelling was voor de uitgestelde Agridagen te Ravels-Weelde, was het toch een aangenaam terug aanknopen met het beursgebeuren. In deze editie wordt verslag gedaan van de opening en het pluimvee seminarie. In het volgende nummer worden de zaken die ons opgevallen zijn tijdens de rondgang bij de 'pluimvee' standhouders voorgesteld.

16 Landsbond nieuws

In diverse provinciale afdelingen zijn er bestuurswijzigingen doorgevoerd. Dit maakt dat er ook afscheid genomen wordt van zeer verdienstelijke leden. Twee ervan (Dirk Mertens en Marion Theuws) worden in dit nummer uitvoerig belicht en bedankt voor hun inzet. Verder neemt in Antwerpen, Emiel Vervaeck de scepter over van Geert Van den Abele.

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhautstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 – 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Dirk Mertens, Jaak Reynders, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Dr. Nathalie Sleeckx, Dr. Delphine Vandaele, Martijn Chombaere, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyne Delezie, Ir. Bruno Vandorpe, Drs Tommy Van Limbergen

Administratie VVP: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge - Tel. 0474.619808
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: Jolien Lafaut - secretariaat@pluimvee.be
Steeds voor een jaargang: 100€ (België) - Buitenland: 115€
op rek. nr. BE71 7340 4655 6369

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge

Vormgeving en druk: Sweds Comm V. Merelbeke
drukconsultsweds@gmail.com

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

3 Standpunt	20 Coccidiosepreventie
4 Inhoud	22 Bloedluis brochures
5 PAS	24 Salmonella
7 PAS-bezwaren	interventiefonds
8 Agridagen	25 Hitte preventie
12 Agridagen seminarie	28 Opiniestuk
14 Berichten	30 Juridisch
15 Kort nieuws	32 Marktcommentaar
16 Dirk Mertens	33 Column
18 Marion Theuws	34 Marktberichten

Agenda

14 en 23 juni 2022: Sectordag vleeskippenhouderij op het Proefbedrijf Pluimveehouderij te Geel

15 juni 2022: Sectordan vleeskippenhouderij van het Proefbedrijf Pluimveehouderij te Tielt

28 oktober 2022: Algemene vergadering Landsbond Pluimvee Antwerpen

Laat Zuhal Demir belastingbetaler opdraaien voor een PAS vol hiaten?

Teksten beeld: Marijn Chombaere

Onrechtvaardigheid, daar draait het om en niet om de onverschilligheid van de landbouw voor natuur en milieudoelstellingen. Een eerlijk en rechtvaardig PAS-beleid dat de toekomst van de Vlaamse landbouw en de voedselvoorziening veilig stelt, zou dat niet mooi zijn mevrouw de minister?

De eerste vastgestelde besmettingen bij Miljoenen euro's belastinggeld verkwanzelen op basis van onjuiste data? Het zou zo maar eens kunnen. Tim Decoster van Landbouwleven legt de vinger op de wonde, nog voor het einde van het openbaar onderzoek, door te stellen dat het rekenmodel vermoedelijk wel juist is, maar de cijfers allesbehalve. Als er immers geen juiste cijfers in de berekening worden ingevoerd, kunnen er geen juiste cijfers uitkomen. Waar wringt het schoentje?

Nederlandse cijfers, geen Vlaamse

Als we terugkeren naar het begin van de PAS-problematiek, komen we uit bij de 'speciale beschermingszones' (SBZ) die aan Europa zijn gecommuniceerd. Voor die speciale beschermingszones zijn 'kritische depositiewaarden' (KDW) berekend. Dit is een wetenschappelijk onderbouwde grenswaarde die moet voorkomen dat er verslechtering en onherstelbare schade van ecosystemen optreedt. So far, so good. Opvallend is dat die KDW's berekend zijn door een Nederlander die

een absolute waarde heeft genomen en geen spreiding in waarde (onder- en bovengrens). Veiligheidshalve heeft hij de ondergrens genomen. Over dit aspect kan al discussie rijzen, maar belangrijker is dat wetenschappers zeggen dat de Nederlandse cijfers niet zomaar gekopieerd kunnen worden naar andere landen. Dat is wel gebeurd en mag als fout in ons Vlaams PAS-verhaal aanzien worden.

Gedateerde mestbankaangifte

Een volgende, zware fout is dat de emissie van de boerderijen berekend is op dieraantallen volgens de mestbankaangifte van 2015, terwijl de PAS-maatregelen pas vanaf 2016 aangegeven moesten worden. Maatregelen die de landbouwer toepaste uit de PAS-lijst of emissie-arme stalsystemen zijn hierbij niet in rekening gebracht. De effectieve uitstoot van landbouwbedrijven ligt vandaag dus veelal lager dan de theoretische uitstoot die be-

rekend werd op aangegeven dieraantallen in 2015.

Kwetsbare natuur beschermen

In het PAS-verhaal stelt het departement Omgeving: "Er moet iets gedaan worden aan de te hoge stikstofuitstoot op kwetsbare planten in natuurgebied". Een vraag die een duidelijk antwoord verdient is of te veel stikstof wel slecht is? Er zijn zelfs publicaties die het tegenovergestelde beweren. Hoe is het politiek te verantwoorden om bedrijven met belastinggeld uit te kopen, terwijl dit mits een correcte impactscore niet eens nodig zou geweest zijn?

Het N-akkoord
zit vol hiaten

Rekenmodule

In Nederland, waar ons beleid hun inspiratie vond, zegt de betrokken ambtenarij nu het volgende: "Wij geloven de berekeningen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM, de Nederlands tegenhanger van het VITO in België) niet meer." Geen enkele landbouwer, milieu-adviesbureau, consultant... is in staat om hetzelfde percentage te berekenen als de impactscore die op de 'rode PAS-brieven' – verzonden door de VLM – staat. Wordt het dan niet eens tijd dat wij hier ook beginnen aan te twijfelen?

Karakteristieken van de emissiepunten

Een ander pijnpunt zijn de 'karakteristieken van de emissiepunten'. Zo houdt het computermodel, dat oorspronkelijk gemaakt is om geuremissies van fabrieken met schouwen van 30 à 50 m te berekenen, rekenen met 1 emissiepunt per bedrijf. Wij kunnen natuurlijk verkeerd zijn, maar wat als er meerdere stallen van verschillende leeftijden en type op eenzelfde

boerderij liggen en dit met verschillende ventilatoren, die zich zowel verticaal en/of horizontaal kunnen bevinden en dit op verschillende hoogtes en daar bovenop met verschillende debieten – in tegenstelling tot de standaardwaarde van 360 m³/h in het programma van VITO?

Hiaten

Dat de stikstofboekhouding van Vlaanderen niet klopt, is wel duidelijk. Niet alleen stroken de 'theoretische' landbouwcijfers niet met de realiteit, er werd echter vergeten om ook veel zaken mee te rekenen. Denk bijvoorbeeld aan een bos met enkele honderden everzwijnen of aan de honderden schapen van Natuurpunt in een gebied nabij de abdij van Averbode. Al zullen die vermoedelijk geen mest produceren... en zo kunnen er nog wel enkele bedenkingen gesteld worden.

The number isn't 41

Er wordt steeds gesproken over 'maar' 41 bedrijven, maar het gaat verder dan

dat, want deze worden gevolgd door 120 oranje bedrijven en vervolgens door naar verwachting een honderdtal bedrijven die op meer dan 20% van hun areaal nulbemesting moeten toepassen. Dan laten we nog het aantal jobs binnen de agrovoedingsketen buiten beschouwing die dreigen verloren te gaan.

"Ergens valt minister Demir te bewonderen voor haar rechtlijnigheid, een belangrijke eigenschap die zorgt voor een fundament waarop er kan gebouwd worden. Iets waar enkele andere ministers op andere departementen een voorbeeld kunnen aan nemen. Echter bestaat er ook voortschrijdend inzicht, laat ons hopen dat haar vete met een specifieke organisatie niet een hele sector in de kou laat staan.

Minister Demir, laat rechtvaardigheid geschieden en kies met ons de weg voor een correct en pragmatische oplossing".

Op basis artikel in Landbouwleven van 12 mei – Foto: Pluimvee

**UW
BEDRIJF
ONZE
UITDAGING!**

*Wij helpen u groeien!
Uw partner in duurzame stalinrichting*

TiVerTec

**Stalinrichting
Klimaat- & voedersystemen
Algemene elektriciteitswerken**

SKOV VDL LUBING

 Blijf op de hoogte via onze kanalen | 09 328 45 92 | Service 24/7: 09 328 87 53 | Blekkersdijk 6, 9988 Watervliet | info@tivertec.eu | www.tivertec.eu

N-PAS bezwarenlijst opgesteld door de Landsbond Pluimvee*

Onderstaand staan per hoofdcategorie bezwaren opgesomd die in aanmerking kunnen komen voor uw bedrijf. Indien een bezwaar voor uw bedrijf van toepassing is, tracht dit dan zoveel mogelijk vanuit uw bedrijfssituatie te verwoorden. Voorbeelden om uw bezwaren kracht bij te zetten kunnen steeds kort mee vermeld worden onder het desbetreffende bezwaar.

Algemene bezwaarschriften

Bezwaar 1: De definitieve PAS is gebaseerd op theoretische berekeningen. **Het ontbreken van studies die de werkelijke impact in kaart brengen** wanneer er dergelijke familiale en financiële implicaties aan verbonden zijn, zou een grove misrekening kunnen omvatten.

Bezwaar 2: De maatregelen worden geïnitieerd op Vlaams niveau, terwijl **de meeste emissies vanuit het buitenland komen**.

Bezwaar 3: **Het ontbreken van een socio-economische analyse** is onaanvaardbaar! Er zal een domino-effect gecreëerd worden waarvan men de uitkomst niet kent. De overheid zal hier in zijn eigen voet schieten.

Bezwaar 4: **De impactscore drempel (0.025%)** is dermate laag dat het bijna **gelijk staat aan een vergunningstop**. Dit mag niet te lang aanhouden. Vooral jonge veehouders hebben nood aan toekomstperspectief. Dit is noodzakelijk om voldoende dynamiek in de sector te houden. Zoniet zullen heel wat jonge mensen de landbouw vaarwel zeggen of afzien van een eventuele overname. Dit met zware gevolgen voor de volledige agro-voedingsindustrie. Duizenden jobs staan hierbij op het spel in de veehouderij, toeleveringsbedrijven, voedingsindustrie, transportsector, ...

Bezwaar 5: Het **begrote bedrag voor het flankerend beleid** is ruim onvoldoende.

Bezwaar 6: De **benadering van de stikstofuitstoot tussen industrie en landbouw moet gelijklopend zijn**, nu wordt er met twee maten gemeten.

Maatregelen m.b.t. piekbelasters (voorheen rode bedrijven)

Bezwaar 7: Het **vroegtijdig stopzetten van bedrijven mét een geldige vergunning is ontoelaatbaar** daar dit contractbreuk is vanuit de overheid. De spelregels veranderen terwijl het spel wordt gespeeld druist in tegen de zekerheid die een overheid zou moeten bieden aan ondernemers, die landbouwers zijn. Een bedrijfsspecifieke oplossing is hier aangewezen die een redelijke termijn voorziet voor die bedrijven.

Bezwaar 8: Bedrijven die **tussen het referentiejaar 2015 en nu inspanningen geleverd hebben om hun impactscore te reduceren onder de 50%** moeten herbekeken worden om te achterhalen of dergelijke bedrijven nog steeds onder de term 'piekbelasters' gedefinieerd zijn.

Bezwaar 9: Het flankerend beleid biedt een **te beperkte mogelijkheid aan oplossingen voor de zogenaamde "piekbelasters"**, daar de mogelijkheden tot bedrijfsverplaatsingen en reconversies met vermindering van stalemissies niet langer zijn opgenomen.

Bezwaar 10: Voor de bedrijven die zullen worden uitgekocht is het cruciaal dat er niet louter **gefocust** wordt op de waardebeoordeling van de bedrijven, maar **ook op het fiscale**. Anders dreigen de bedrijven het gros van hun gegenereerde waarde terug te moeten afstaan.

Bezwaar 11: Het **toewijzen van het voorkeurecht aan VLM** voor de opkoop van de gronden van piekbelasters en dit zowel binnen als buiten SBZ-H gebieden zorgt voor **belangenvermenging** daar dit bijdraagt tot de voorgenomen doelstellingen.

Generieke maatregelen veehouderijen

Bezwaar 12: Het praktisch impliceren van maatregelen dient **op bedrijfsniveau** te gebeuren en **niet op stalniveau**, daar het geen meerwaarde biedt om tot de doelstellingen te komen maar het wel de mogelijkheden van landbouwers sterk beknot en een impact heeft op het kostenplaatje van de bedrijfsvoering, bv. het volledig verwarmen van stallen die slechts op halve bezetting draaien.

Bezwaar 13: Er dient volop ingezet te worden op een **toegankelijker en werkbaarder AEA- en PAS-lijst**, zodat nieuwe technieken sneller toegankelijk worden. Daarnaast dienen uitzonderingen te komen voor die subsectoren waarvoor er geen AEA-systemen gekend zijn tegen 2030.

Bezwaar 14: Voor de sectoren die **onder de zelfvoorzieningsgraad** zitten (konijnenhouderij, leghennensector,...) dienen **bijkomende mogelijkheden** voorzien te worden.

**Deze lijst is indicatief, u kunt zodoende ook bijkomende bezwaren – die betrekking hebben op de conceptnota – opnemen in uw bezwaarschrift.*

Nog tot 17 juni kan bij uw gemeente/stad via mail of brief een bezwaarschrift ingediend worden. Een voorbeeldbrief voor zo'n bezwaarschrift kan je op onze website (www.pluimvee.be) terugvinden. Vragen of hulp nodig bij het opstellen of overmaken van je bezwaarschrift, aarzel niet om ons te contacteren: info@pluimvee.be of 0496 24 49 54.

Kersverse landbouwminister Jo Brouns kleurt de Agridagen

“Ik wil jullie eerste ambassadeur zijn!”

Tekst en beeld: Clem Reynders

Landbouwminister Jo Brouns was ontegensprekelijk de blikvanger tijdens de opening van de Agridagen in Weelde. Al tijdens de middag werd het bericht bevestigd dat de nieuwe minister, op dat ogenblik nauwelijks enkele dagen in functie, naar Weelde zou afzakken voor de opening van de 4de editie van de vernieuwde Agridagen. Brouns maakte niet alleen een ontwapenende indruk maar hij trok ook royaal veel tijd uit om na de openingsceremonie met veehouders en standhouders te praten waarbij hij ook heel gewillig op de foto ging met een aantal exposanten. Het was bijna sluitingstijd toen de minister vertrok.

Of de sector met deze nieuwe bezem mag hopen op een aangepaste visie op het stikstofakkoord blijft uiteraard een zeer open vraag. Positief is wel dat Jo Brouns zich wil opwerpen als de eerste ambassadeur van de landbouwers.

Landsbondvoorzitter Danny Coulier liet de kans niet voorbijgaan om even van gedachten te wisselen met landbouwminister Brouns, tijdens de afsluitende receptie, en onze organisatie voor te stellen.

Geloof in innovatie

Een hele tris sprekers stond op het programma. Agridagen voorzitter Georges Van Keerberghen mocht de spits afbijten. Hij omschreef deze editie van de Agridagen als een speciale aflevering die na een eerste uitstel uiteindelijk, na een grondige bevraging bij de standhouders, in de tweede helft van mei kon doorgaan. Met 210 deelnemers werd het overigens een goed gevulde vakbeurs. Van Keerberghen had het ook over het stikstofarrest dat zeker in de regio van het Turnhouts Vennengebied verlamdend werkt. “Maar we blijven geloven in de kracht van technologische oplossingen,” besloot de voorzitter.

Burgemeester Walter Luyten omschreef de zowat 240 landbouwers die de gemeente Ravels (Weelde) telt als de rentmeesters van de open ruimte. De helft

van de 9.500 ha die de gemeente groot is wordt door de landbouw in gebruik genomen. “De landbouw- en tuinbouwsector is de levensader van deze gemeente die overigens ook belangrijke spelers uit de para-agrarische sector telt.” Ook Luyten gelooft in de kracht van innovatie en nieuwe technieken om de landbouwfamilie de ruimte te geven die ze nodig heeft. Maar met het huidige stikstofarrest dreigt het levenswerk van veel ondernemers op de schop te gaan.

Antwerpen: tweede landbouwprovincie

Crelan, al vele jaren sponsor van de Agridagen, verlengde onlangs zijn contract met de Agridagen. De volgende drie edities kan er op Crelan gerekend worden. Nele Bamps, director segment journey

business, bevestigde dat de agrarische sector in het DNA van de bank blijft zitten. Door de jongste samenwerking met AXA is de groep intussen de 5de grootste bank in ons land geworden. Een kwart van de landbouwers heeft in de bank een partner gevonden die 120 agenten telt, elk met een degelijke landbouwachtergrond.

Landbouwgedeputeerde Kathleen **Helsen** benadrukte in de eerste plaats dat de provincie Antwerpen meer is dan de Vlaamse metropool met dezelfde naam. "Na West-Vlaanderen", zei Kathleen Helsen, "is Antwerpen de belangrijkste landbouwprovincie. Veertig procent van onze oppervlakte wordt door 3.700 bedrijven ingenomen. De sector is in zijn totaliteit goed voor 35.000 jobs en realiseert een omzet van 15,4 miljard. De provincie ondersteunt vandaag en uiteraard ook morgen de sector. Vandaag ligt het accent op duurzaamheid en klimaat. Met de 4 praktijkcentra (Proefbedrijf Pluimveehouderij, Hooibeekhoeve, Proefbedrijf groenten Katelijne-Waver en Proefbedrijf Aardbeien in Hoogstraten) blijft de provincie een stimulerende rol spelen. Voor onze sector ligt de klemtoon op projecten rond water en het bestrijden van bloedluizen bij kippen.

Caroline **De Praeter**, raadgeefster van federaal minister Clarinval, bevoegd voor middenstand, KMO's en landbouw, had oog voor de markttoestand en de rentabiliteit die regelmatig opgeschrikt worden door sanitaire problemen zoals de vogelgriep. Energie en torenhoge prijzen voor voeder en meststoffen wegen op de sector die nog altijd vaststelt dat de kosten/baten niet evenredig zijn verdeeld. De Praeter kondigde aan dat er een taskforce voor de agrovoedingssector werd opgericht die maandelijks zal bijeenkomen om problemen te bespreken.

Metropool met 50 miljoen consumenten

Lode **Ceyssens**, sinds 1 mei de nieuwe voorzitter van Boerenbond, stond niet op het programma maar werd in extremis als baas van de grootste Landbouworganisa-

tie toegevoegd. Vooraleer Ceyssens zijn gouvgenoot Jo Brouns, die hij veel moed toewenste, inleidde bleef de BB-voorzitter stilstaan bij PAS, de geopolitiek, de rentabiliteit van de bedrijven en de droogte.

Ceyssens wees er ook op dat Vlaanderen en België in het centrum liggen van een metropool die met Parijs, Londen, het westen van Duitsland en een stuk van Nederland kan terugvallen op 50 miljoen consumenten die profiteren van onze status van topregio op het gebied van kennis, innovatie en duurzaamheid. "Geef ons een kans," besloot de voorzitter, "om die rol ook in de toekomst waar te maken. Koester onze landbouwers."

Eerste ambassadeur

En dan was er tot slot de toespraak van kersvers landbouwminister Jo **Brouns**. Toch even aanhalen dat het vrij uitzonderlijk is dat een landbouwminister de opening van de Agridagen (voorheen Pluimveedagen) bijwoont. Als we op ons geheugen mogen betrouwen komen slechts twee namen naar voor: Jean-Luc Dehaene en Albert Lavens.

Jo Brouns, al vele jaren burgemeester in de landelijke Maasgemeente Kinrooi, heeft via zijn familie veel bindingen met de landbouw. Zijn moeder is de dochter van het in de fokkerijwereld bekende melkveebedrijf van wijlen Piet Van Hoef. "De zondagnamiddagen werd er thuis druk gediscussieerd," zei Brouns. "Naast de familieleden die een binding hadden met de landbouw zaten er ook nogal wat leden van de familie in het onderwijs. Soms was het wel hectisch."

Brouns gaf toe dat de stikstofproblematiek bij de landbouwbevolking hard binnenkwam. Zeker voor de vele bedrijven in het Turnhouts Vennengebied. Brouns noemde het openbaar onderzoek zeer belangrijk en riep de betrokken boeren op om hun opmerkingen kenbaar te maken. "Er kan nog iets bekeken worden," zei Brouns.

Een ontwapenende kersverse minister Jo Brouns profileerde zich als eerste ambassadeur voor de landbouwsector.

Lode Ceyssens, sinds 1 mei de nieuwe voorzitter van Boerenbond, had het over de toppositie die onze landbouwsector in Europa inneemt.

De minister nam rustig de tijd om met de standhouders een praatje te slaan. Een streekbiertje uit West-Vlaanderen liet hij zich welgevallen.

De stand van de provinciale landbouwdienst van Antwerpen kreeg van de minister de nodige aandacht.

De minister citeerde ook de getuigenis van twee jonge boeren die hun prachtig bedrijf als vervuילend beschreven zagen omdat ze de pech hebben om in een habitatgebied te liggen. Correcte prijzen kostenbeheersing en innovatie blijven de sleutelwoorden om aan een toekomstig model te werken.

“Beste mensen uit de landbouwgemeenschap,” besloot Brouns zijn toespraak, “ik wil jullie eerste ambassadeur zijn.”

Een warm applaus was het spontane antwoord van het publiek.

DEFAUW PARTS

DE **ONLINE** WINKEL VOOR UW LANDBOUWBEDRIJF

Verlichting, verwarming of verneveling zelf plaatsen?

Het kan, wij helpen u op weg, en komen opstarten!

Één adres - www.defauwparts.be

Winterwarm
heating solutions

info@defauwparts.be - GSM: 0476 47 45 16

Voor het machinaal en manueel laden van vleeskuikens

 Pluvaer
poultry services

🏠 Kluis 15
2460 Kasterlee
België

☎ +32 (0)14 - 95 39 00
✉ info@pluvaer-poultry.be
🌐 www.pluvaer-poultry.be

Lavetan^{ll}

**UW LABO VOOR
SNELLE EN ZORGELOZE
ANALYSES!**

www.lavetan.be

Veedijk 56 - 2300 Turnhout
info@lavetan.be

HYGIËNE OPLOSSINGEN VOOR UW PLUIMVEEBEDRIJF

DESINFECTIE ZONDER OMKIJKEN
met de Powerfogger 100

- Desinfectie door verneveling
- Ruimtes tot wel 20.000 m³

FRANS VEUGEN
BEDRIJFSHYGIËNE BV

MEER INFORMATIE?

T. +31 (0)495 - 460 188 | E. info@fransveugen.nl | www.fransveugen.nl

Uitnodiging opendeurdag kippenstal

Familie Deseyn - De Preester

📍 Elstweg 46, 8570 Anzegem
🕒 Zondag 19 juni 2022 14u tot 19u

- Kippenstal: 70m x 22m
- Systeem: Koudebrugvrij gebouwd door Matthys Construct
- Stal met warmwaterbuizen Reventa
- Daglicht via regelbare dakramen en warmtewerende platen

Hoofdsponsors

Subsponsors

- Vandewalle J&R
- Grondwerken Deginic
- Bedeco Betonwerken
- Quatannens & Co
- Lanneau Mollet Kris
- Cerdo BVBA
- Dermac
- Poul Pharm

Boeiende sprekers ... met minder aangename boodschappen

Mag de kip nog kakelen? Een 100tal deelnemers waren op deze sprekende aankondiging ingegaan om het pluimveeseminarie op de Agridagen bij te wonen. In de Kempen (Proefbedrijf Pluimveehouderij) kakelde op een vlotte manier het geheel aan elkaar. Twee boeiende sprekers met een lange dienststaat in de pluimveesector waren uitgenodigd. Enerzijds Prof. Emeritus Decuyperre voor een meer filosofische benadering en anderzijds Hilko Ellen (Wageningen Universiteit) met naakte uitstootcijfers.

Professor Decuyperre

Jarenlang leidde Eddy Decuyperre aan de KU Leuven de onderzoeksgroep met topics gefocust op de fysiologie van kippen en bouwde hij de groep uit tot wereldfaam. Na zijn emeritaat in 2012 bleef hij sterk actief meewerken aan diverse projecten in binnen- en buitenland. Onder andere zijn uitgebreide engagementen voor Afrika.

Als zeer vlotte en aangename spreker stelde hij onmiddellijk zijn doelstelling voor, namelijk een meer filosofische benadering van de dierlijke productie en vooral een visie op langere termijn. "Plaats maken in je hoofd om dingen anders te

bekijken", dat is filosoferen volgens prof. Decuyperre.

"Dikwijls wordt er gesteld dat de spectaculaire productie-efficiëntie met welzijn en milieu botsen en niet samengaan. Ik ben daar niet mee akkoord. We moeten juist streven om ze met elkaar te verzoenen en zo tot een duurzame productie komen. Voor een duurzame landbouw – een landbouw die kan blijven duren – moeten 3 voorwaarden vervuld worden. Voldoende kwalitatief voedsel, geproduceerd met een volwaardig inkomen en met respect voor het milieu. Wat dit laatste betreft, landbouw is de belangrijkste schakel in het milieubeheer. Kringlopen sluiten en in stand houden is hierin zeer belangrijk".

Mentaliteitswijziging

"Zowel consumenten als producenten zijn aan een mentaliteitswijziging toe, want de mens is de determinerende factor (veel meer dan andere dieren of planten) in het ecosysteem. Technologische toepassingen/aanpassingen hebben vooral voor productie efficiëntie gezorgd. Door meer overheid kunnen de 3 pijlers: productie-efficiëntie, welzijn en milieu beter met elkaar verzoend worden".

Concrete voorbeelden gaf Prof. Decuyperre om dit te staven. De voedselverspilling ingeschat op 30% vloekt met voornoemde doelstelling. "Ook de huidige vrije markt is niet bevorderlijk om tot een goede synergie te komen. Denk aan de gezondheidszorg, die (gelukkig) geen vrije markt is en waar iedereen in onze westerse samenleving laagdrempelig toegang toe heeft. Dit principe zou ook voor landbouw

Tekst en beeld: Luc Maertens

Prof. Emeritus Eddy Decuyperre: "We mogen niet alles van technologische oplossingen verwachten".

en voedselvoorziening, met meer sturen en overheidsingrijpen, een meerwaarde zijn om tot een betere synergie en leefbare planeet te komen " volgens Prof. Decuyperre.

"Desnoods minder produceren maar wel meer verdienen moeten we durven in overweging nemen. Ook het importeren van reuzehoeveelheden grondstoffen van overzeese gebieden en dan terug exporteren van voeding vloekt met goed gebruik en kringloopfilosofie". Als voorbeeld vermeldde hij de massale export van bij ons minder gegeerde kipproducten naar Afrika. De dumpingprijzen zorgen ervoor dat de lokale productie niet kan concurreren en ontwikkelen. "Een lange termijn visie en mentaliteitsverandering is zowel nodig bij de consumenten en producenten om een leefbare planeet te vrijwaren"!

Hilko Ellen

Ellen (Wageningen Livestock Research) is een erkende autoriteit in Nederland op het vlak van emissiemetingen. Hij startte zijn presentatie met te zeggen dat het Belgische PAS zeer veel gelijkenissen vertoont met de Nederlandse maar anders geformuleerd is. "Ook in Nederland gaan er bedrijven zijn waar geen kippen meer zullen kakelen ...". De PAS is er wel afgeschoten door de Raad van State en vervangen door 'Programma Stikstofvermindering en natuurverbetering'. De doelstellingen zijn niet min. Tegen 2025 reeds geen overschrijding meer van KDW in 40% van de natura-2000 gebieden. In 2030 moet reeds 50% gehaald worden en in 2035 liefst 74%! Ook een gebiedsgerichte aanpak is opgenomen.

Hilko Ellen: "Vooral voor de nieuwe productiewijzen ontbreken we aan onderbouwde emissiedata"

Twee vergunningen

Eenzijds is er de omgevingsvergunning milieu waarbij grenswaarden voor emissiearme huisvesting op het vlak van ammoniak, geur en fijn stof gehanteerd worden. Door in te zetten op technieken kan hieraan voldaan worden.

Veel moeilijker te voldoen is aan de tweede vergunning, namelijk de omgevingsvergunning natuur. Deze moet voldoen aan de Wet Natuurbeheer (Natura 2000). De erkende emissiearme systemen aangevuld met managementsmaatregelen en de laatste wetenschappelijke kennis dienen in rekening gebracht te worden. Maar de grote spreiding in de gehanteerde getallen heeft ertoe geleid dat regionale rechtbanken de emissiefactoren onvoldoende onderbouwd vinden en de vergunning weigeren.

Impact nieuwe ontwikkelingen

"De trends naar biologische houderij, voliëresystemen en de transitie naar vleeskuikens beter leven 1 ster maakt alles nog moeilijker want er is geen of weinig betrouwbaar cijfermateriaal. Wat zijn de emissies van de biologische productievorm en van vrije uitloop? Hiervoor werd een deskstudie uitgevoerd op 2 praktijkbedrijven in 2019-2020. Zowel de metingen van ammoniak, geur als fijnstof waren duidelijk hoger dan de emissiefactoren gehanteerd op de RAV lijst!

Ook de ammoniakemissie van legkippen in voliëre systemen bleek hoger dan de aangenomen waarde. In een recente studie werd ook vastgesteld dat er minder stikstof in de mest aanwezig was dan verwacht op basis van de N-balans. Maar metingen op een ECO Zero stal, waar naast voliëre ook een overdekte uitloop aanwezig was, toonde aan dat door gepaste beluchting (alle lucht door warmtewisselaar), koeling en luchtwassing er 77% reductie van de ammoniakemissie bekomen werd.

"De transitie naar een houderij van vleeskippen volgens de normen van Beter leven 1 ster zorgt eveneens voor veel onzekerheden. Want wat is de impact op de emissies door de overdekte uitloop, de langere groeiperiode, de lagere bezetting en is de werking van de reducerende technieken wel vergelijkbaar", vroeg Ellen zich af.

Toekomst: integrale benadering?

Ellen toonde zich voorstander om in de toekomst een quotum ammoniak per bedrijf toe te kennen. "Hoe je dit invult: door technologische-, voedings- of managementsmaatregelen of door tijdelijke leegstand maakt niet uit. Deze integrale benadering met meer vrijheid voor de veehouder kan ertoe leiden dat de doelstellingen vlotter behaald worden", aldus Ellen.

Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee? IPS regelt het voor u!

IPS

Werkgebied:
Nederland, België,
Noord-Frankrijk, NRW

www.ipsbv.com
Amentstraat 17
6039 RA Stramproy (NL)
+31 (0)495 56 35 99
sales@ipsbv.com

Voorzitterswissel van de Landsbond Pluimvee Antwerpen op de Agridagen

Het sluiten van de Agridagen 2022 te Ravels betekende ook het einde van het voorzitterschap van Geert Van den Abeele als voorzitter van de Landsbond Pluimvee Antwerpen.

Pluimveedierenarts Geert Van den Abeele stond vier jaar aan het hoofd van de provinciale afdeling Antwerpen. "De voorbije vier jaar heb ik me ten volle ingezet voor het belang van de sector, en is het belangrijk om eveneens jongere en dynamische mensen - zoals Emiel Vervaeck - de kans te geven om hun ideeën en visies vorm te kunnen geven. Ik blijf echter wel zetelen in de Raad van Bestuur van zowel de provinciale afdeling als in het overkoepelende bestuur van de Landsbond Pluimvee zelf."

Met **Emiel Vervaeck** heeft de Landsbond Pluimvee Antwerpen alszins een ambitieuze vervanger. Op vier jaar tijd heeft Emiel zich opgewerkt van bestuurslid in de provinciale naar zetelend in de nationale werking, heeft hij de functie als sectorverantwoordelijke vermeerderd naar zich toe getrokken en zal nu zelf de kar van voorzitter van de provinciale afdeling Antwerpen trekken.

"Maar al te vaak denken de mensen, een ander zal het wel doen. Als pluimveehouders zijn we teveel bezig met de focus op ons eigen bedrijf waardoor we vergeten wat er rondom ons aan het gebeuren is. Ik kan niet van aan de zijlijn toekijken terwijl de sector, die ik al van kleins af aan koester, in de hoek staat waar de klappen vallen. Gezien mijn brede kijk op de sector als vertegenwoordiger bij Belgabroed ben ik ervan overtuigd een waardige bijdrage te kunnen leveren aan het belangenverdedigingswerk dat de Landsbond Pluimvee levert", aldus kersvers voorzitter Emiel Vervaeck. (MC)

Landsbond Pluimvee niet akkoord met tijdelijke opheffing tarieven en quota's voor Oekraïense import

Recent werd een voorstel van de Europese commissie gepubliceerd waarin voorgesteld wordt om tijdelijk alle tarieven en quota's voor Oekraïense import op te heffen (EC COM(2022)195). Dit om de negatieve economische impact van de Russische invasie te counteren. Hierdoor zou Oekraïne taksvrij pluimveeproducten kunnen importeren binnen de EU.

Hetgeen zich in Oekraïne afspeelt zijn schrijnende toestanden

waarbij wij evenzeer hopen dat er zo spoedig mogelijk een einde komt aan het menselijk leed die de gewone burgers moeten ondergaan. Dit doet echter niets aan het feit dat wij bezorgd zijn dat een eventuele opheffing onze eigen pluimveeproductie onder druk zet. De geschiedenis indachtig met Oekraïne, met incorrecte import van vlees en eieren die jarenlang druk heeft gezet op onze eigen marktwerking, ligt nog fris in ons geheugen. De oorlog, hoe erg deze ook is voor de lokale bevolking, kan hiervoor onmogelijk een vrijgeleide zijn.

Met een jaar lang tariefvrije eier- en kipexport help je Oekraïense burgers niet. Alleen de enkele zeer rijke oligarchen - die eigenaar zijn van de immense Oekraïense pluimveebedrijven - worden hier beter van. Het risico dat je daarentegen de Europese eier- en kippenmarkt ontwricht is reëel. Trouwens Oekraïne mag sinds enkele jaren 90.000 ton kip per jaar tariefvrij naar de EU exporteren. Ook het recente voorstel van de voorzitter van de Europese Commissie (Ursula von der Leyen) om Oekraïne per direct lid te maken van de EU zijn wij niet genegen. Oekraïne moet ook hier gewoon aan de voorwaarden voldoen en de procedures volgen ondanks de vreselijke situatie in het land (MC & LM).

Mexico breekt terug het wereldrecord eieren eten

In 2021 hebben Mexicanen liefst 409 eieren per hoofd geconsumeerd! Deze wereldkampioenen in ei-consumptie overschrijden hiermee voor de eerste maal en als eerste land de mythische grens van 400 eieren per persoon en per jaar. Hierdoor lopen ze ook verder uit op andere grote consumenten zoals Colombia (334/j/h) en Japan (337/j/h).

Mexicanen houden er vooral van te ontbijten met een eiergerecht, dit zowel in hotels, restaurants als thuis. Covid-19 zou nog een boost gegeven hebben aan de thuisconsumptie mede door de stijgende vleesprijzen. De verschuiving van dierlijke eiwit naar toenemende ei-consumptie zou een verklaring zijn voor het breken van het 'wereldrecord'.

Meer consumptie betekent ook meer leggende kippen. In 2021 is het aantal legkippen gegroeid met 3% in Mexico tot 172,2 miljoen. De toename over de laatste 5 jaar bedroeg zo'n 8,5%. (Bron: WHATPoultryUPDATE).

EU Landbouwministers willen vogelgriepvaccin kunnen inzetten

De uitdijende en steeds weerkerende problemen met vogelgriep hebben ervoor gezorgd dat de EU landbouwministers het eens geworden zijn om de inzet van vaccinatie op te nemen in hun **strategische aanpak van hoogpathogene aviaire influenza**. Dit betekent niet dat algemene vaccinatie in de plaats kan komen van de huidige maatregelen die gericht zijn op voorkomen van besmettingen en het tegengaan van verspreiding. Nu is ruiming van besmette dieren en preventieve ruiming van pluimveestallen in de directe omgeving het belangrijkste instrument om de ziekte te beheersen.

Met het besluit van de ministers is de inzet van vaccinatie nog geen feit. Het gaat nu vooral om de **ontwikkeling van strategieën** waarbij een vaccin kan worden ingezet als aanvulling op de bestaande maatregelen. Er moet rekening gehouden worden dat bij vaccinatie er gevolgen zijn voor de handel omdat er landen zijn die geen vlees van gevaccineerde dieren willen afnemen. Daarom is het onder meer van belang duidelijke markervaccins te gebruiken. Opgebouwde afweer uit een markervaccin is te onderscheiden van afweer die ontstaat door besmetting met een virus.

Verder hebben de ministers van Landbouw van de EU-lidstaten de Europese Commissie verzocht om de mogelijkheden te onderzoeken van een mechanisme voor **groepsaankoop** of vaccinbanken. Dat moet zorgen "voor een robuuste en responsieve bevoorrading" met vaccins.

Europese diervoederproductie in 2021 stabiel, maar terugval verwacht in 2022

De Europese vereniging van mengvoederproducenten (FEFAC) meldt een stabiele productie van diervoeder in 2021. Deze bedroeg volgens hun inschatting 150,2 miljoen ton (+ 0,03% in vergelijking met 2020).

Met uitzondering van de varkenssector was de productie voor de andere dierlijke sectoren gelijk of licht toegenomen. **De pluimveesector groeide zelfs met 1,1% en herstelde zo van de covid-19 depressie in 2020.** De productie van varkensvoeder daalde met 1,5% omwille van de Afrikaanse varkenspest maar ook omwille van de mindere vraag.

De prognoses **voor 2022** zijn minder rooskleurig en een afname van 4-5 miljoen ton wordt in het vooruitzicht gesteld (-2,9%). FEFAC verwacht **een afname van vooral varkens- en pluimveevoeder van respectievelijk 4,2 en 3%**. De hogere voeder (grondstoffen) prijzen, maar eveneens de afnemende markt vraag en de problemen met vogelgriep worden als spelbrekers opgegeven.

De oorlog in Oekraïne zorgt wel voor grote onzekerheden in de bevoorrading van vooral granen en zonnepitschoot en maakt prognoses moeilijk. Bij uitdeining van dit conflict wordt een verdere inkrimping van de EU diervoederproductie niet uitgesloten. (Bron: FEFAC).

Frankrijk is reeds gestart met proefvaccinaties tegen AI

Na de steeds weerkerende heftige episodes van Aviaire Influenza (AI) in Frankrijk, in vooral de foie gras eendensector, heeft het Franse Landbouwministerie het voortouw genomen om proefvaccinaties uit te voeren op bedrijfsschaal. Vorige maand werd gestart waarbij twee testvaccins ingezet werden. De bedoeling is om voldoende wetenschappelijke kennis op te doen op het vlak van bescherming tegen AI maar eveneens om verdere verspreiding van het virus te voorkomen.

De proeven gaan door onder supervisie van de "Ecole Vétérinaire de Toulouse". Men hoopt tegen eind 2022 voldoende data en kennis verzameld te hebben om de efficiëntie te kunnen beoordelen. Op basis hiervan zal dan gekeken worden (in overleg met Europese partners) of een toekomstige vaccinatie strategie kan ontwikkeld worden.

Poultryshop24

In/verkoop van: Pluimvee inventaris, eierinpakkers en sorteermachines

Informeer naar de unieke mogelijkheden om uw pluimveebedrijf te verkopen via onze website.

www.pluimveebedrijftekoop.eu

Website: www.poultryshop24.com

info@poultryshop24.com

+31 6 53646226

Dirk Mertens viert zijn 40ste huwelijksverjaardag en afscheid aan de pluimveesector in stijl

Tekst en beeld: Luc Maertens

Op 14 mei stond er op het erf van Dirk en Chill Mertens in Wuustwezel een grote tent. De vele vrienden, geburen maar ook de verenigingen waar ze in actief waren - of nog zijn - waren samen met hun familie uitgenodigd om hun 40ste huwelijksverjaardag te vieren. Op de vooravond van hun pensioen, met de horizon op andere dingen gericht en genieten van elk moment, meer dan redenen genoeg voor Dirk en Chill om er een lap op te geven. Ook het Antwerps bestuur van de Landsbond evenals de sectorgroep Vermeerdering en Opfok, waar Dirk jarenlang voorzitter en trekker van was, waren van de partij.

Naast de kippen zijn het vooral de 7 oogappels van Chill en Dirk die voor vreugde en voldoening zorgen.

Dirk als pluimveehouder: van legkippenhouder tot opfokker

Goed 40 jaar geleden werd Dirk niet alleen verliefd op verpleegster Chill, maar begon ook zijn carrière als pluimveehouder. In de omgeving van het ouderlijke bedrijf te Wuustwezel konden ze een legkippenbedrijf (20.000 kippen) overnemen. Na een 3tal jaar besloot hij om de oudere batterijrichting te vervangen en over te stappen naar het houden van moederdieren. Daar had hij positieve ervaring mee opgedaan op het vroegere gemengde ouderlijke bedrijf.

In de jaren 90 werd het bedrijf verder uitgebouwd, gaf Chill haar job als verpleegster op en in 2005 stapte zoon Thomas in het bedrijf. "Door de mogelijkheid van de overname van het ouderlijk bedrijf hebben we een herschikking doorgevoerd waarbij Thomas het moederdierenbedrijf overnam en wij ons konden toespitsen op het ouderlijk bedrijf in 2008. Op deze locatie zijn we op 50 jarige leeftijd met veel enthousiasme terug opgestart om een volwaardig opfokbedrijf uit te bouwen. Vanaf 2011 kwam onze dochter Mieke en haar man Jelle dan in het bedrijf en werd zowel uitgebreid in stallen als in een 2de bedrijfswoning".

Dirk als geëngageerde vrijwilliger voor de Landsbond Pluimvee

Reeds vanaf 1984 was Dirk lid van de Raad van Bestuur van de Antwerpse afdeling om vanaf 2007 tot 2018 als een actieve voorzitter te fungeren. In die hoedanigheid werd hij ook de hoofdverantwoordelijke van de vroegere Pluimveedagen te Geel. Gezien de steeds toenemende professionalisering in het beursgebeuren en de grote logistieke organisatie was het niet langer houdbaar om als provinciale afdeling dit 2jaarlijks evenement te organiseren. Onder moeilijke omstandigheden loodste Dirk in 2015 de Pluimveedagen binnen in de professionele beursorganisatie AgriBevents die o.a. de Werktuigendagen en Agriflanders organiseren. Op deze manier behield de pluimveesector een belangrijke poot in de uitbouw van de Agridagen, die intussen al aan de 4de editie toe zijn.

Daarnaast was Dirk vele jaren een gewaardeerde voorzitter/trekker van de sectorgroep 'Vermeerdering en opfok'. Stokpaardjes waren o.a. de gezondheidsstatus van de vermeerderingsbedrijven, maar evenzeer milieu en welzijn. Vooruitkijken naar de toekomst en innovatief zijn, was en is zijn leuze.

Dirk (r) samen met de hoofdredacteur van Pluimvee in 2017, na de laatste statutaire vergadering van de Landsbond Pluimvee Antwerpen die hij leidde als voorzitter.

Dirk als familieman

Uit voorgaande blijkt dat niet enkel hun zoon in hun voetsporen (en sector) getreden is maar eveneens één van zijn dochters. Ze verzorgen niet alleen kippen maar hebben Dirk en Chill veel geluk en liefde bijgebracht met hun 6 reeds vrij grote kleinkinderen. Wat zeg ik 7 kleinkinderen want vrij recent heeft hun 2de dochter Sofie voor een 7de kleinkind gezorgd na zeven jaar. Tijdens het pensioen feest hebben de kleinkinderen een zeer mooi toneelstukje opgevoerd waaruit hun grote liefde voor hun vava en moemoe spatte.

Naast genieten van de kleinkinderen en meer vrije tijd, is volledig stoppen in het bedrijf nog niet aan de orde, wel afbouwen. Ook

Dirk was ook gedurende vele jaren de trekker van de actieve sectorgroep 'Vermeerdering en Opfok'. Hier met het huidige bestuur ter gelegenheid van het 'pensioensfeest' (Gunther De Gendt was verontschuldigd).

Gedurende 12 jaar was Dirk voorzitter van de Antwerpse afdeling van de Landsbond. Hier samen met het huidige bestuur (Enkele bestuurders ontbreken waaronder Ellen Vaneynde).

de 'hobbyactiviteit' met de kudde wit-blauwe dikbilkoeien vraagt immers toewijding en tijd. In ieder geval het ga jullie verder goed en dank voor de grote inzet aan de sector.

Hyvarki

Bedrijfshygiëne

INNOVATIEVE HYGIËNE SOLUTIES

VERDELER

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

Rene Martens
Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
Tel. & Fax 03/669 84 31
hyvarki@skynet.be

Friedus en Marion Mollen-Theuws: het einde van een boeiend pluimveehoofdstuk

Marion, sinds 2007 provinciaal secretaris Limburg, zoekt een opvolger (M/V)

Tekst en beeld: Clem Reynders

Limburg kan op bestuurlijk vlak uitpakken met boegbeelden die uitzonderlijk lang actief bleven in de vereniging. De oudere lezers zullen zich ongetwijfeld nog figuren herinneren zoals Michel Puype (oud-voorzitter en voormalig nationaal voorzitter) en secretaris Roufaers die de pluimveevereniging in de periode 1960-1980 leidden. Dichter bij ons citeren we Gerarda Hermans die 20 jaar secretaris was en ex-voorzitter Gerard Windmolders.

De opvolgers kunnen intussen ook op een lange staat van dienst terugblikken. Huidig voorzitter Jaak Reyners hanteert al 25 jaar de voorzittershamer. Marion Theuws, secretaris sinds 2007, heeft wel aangekondigd om na 15 jaar te stoppen. Stoppen betekent voor Marion niet alleen afscheid nemen van het secretariaat maar ze zette intussen ook samen met haar echtgenoot Friedus een punt achter het vleeskippenbedrijf dat ze in Schaffen (Vlaams-Brabant) exploiteerden.

Het duo is vandaag neergestreken in een rustige woonbuurt in Lommel. Wij hadden er een boeiend gesprek met Friedus en Marion die na ruim 30 pluimveejaren genieten van hun pensioen.

Administratieve lijdensweg

Ik leerde Marion en Friedus kennen op het einde van de jaren tachtig. Ze hadden na een lange zoektocht uiteindelijk hun droom gerealiseerd: starten met een eigen vleeskippenbedrijf. De vergunning was in orde. Geen vuiltje aan de lucht tot er lokaal protest kwam tegen de inplanting van een pluimveebedrijf in de Peerstraat in Schaffen, een landelijke deelgemeente van Diest. Het werd een lange administratieve lijdensweg. Het bedrijf kon wel enkele rondes draaien maar die werden onderbroken omdat het bedrijf verzegeld werd. Dit heeft een volledig jaar geduurd. Ook ons voormalig redactielid, professor Marcel Debruyckere, boog zich over het dossier dat geen enkel minpunt telde maar de vergunning bleef uit en Friedus zag zich zelfs genoodzaakt om tijdelijk een job op te nemen om financieel te overleven. "Dat protest," vertellen Marion en Friedus, "was louter lokaal. Diest had een nieuwe coalitie en die had blijkbaar oren voor de argumenten van de mensen die protesteerden."

Jullie waren beiden afkomstig uit het Nederlandse Luyksgestel. Speelde die achtergrond mee?

"Het zou kunnen. Wij willen wel benadrukken dat we op provinciaal vlak de nodige medewerking ondervonden. Misschien heeft ook een ander feit meegespeeld. Als je met de rug tegen de muur staat zoek je mensen op die je misschien kunnen helpen. Zo hadden we contact met het vroegere CVP-boegbeeld Leo Delcroix. Of het

"Ik moest niet lang nadenken om "ja" te zeggen toen Jaak Reyners me vroeg om het secretariaat over te nemen."

geholpen heeft weten we niet maar iets daarna kwam er beweging in het dossier. Na een 4 jaar durende strijd konden we ons bedrijf eindelijk volwaardig opstarten. We hebben in totaal 18 jaar geprocedeerd tegen de overheid voor schadevergoeding wat we uiteindelijk ook gelukt is; gelukkig."

Hoewewinkel

Marion en Friedus kozen voor een vrije rol in de pluimveehouderij. "Wij hebben ons altijd als vrije vogels beschouwd. Dat betekende dat we regelmatig van toeleveranciers veranderden. Wij waren echte zoekers. Veel veevoederleveranciers hebben we hier over de vloer gehad. In die 32 actieve pluimveejaren leer je het

wereldje wel kennen en inderdaad, er zijn veel verschillen tussen bedrijven én het loont om af en toe te veranderen van veevoederfabriek en/of kuikenleverancier, zo blijft je zelf alert en verruim je je horizon." In 2007 sloeg het bedrijf een nieuwe weg in. "Als pluimveehouder ben je uiteindelijk een leverancier van grondstoffen, met als gevolg dat de mogelijkheden vrij beperkt zijn. Onze bedrijfs capaciteit lag op 40.000 dieren. Aan uitbreiden dachten we niet. We zochten het in de verbreding met de uitbouw van een eigen hoevewinkel waarin we niet alleen kip maar ook alle andere vleessoorten verkochten. We werkten samen met een slager die bij ons deeltijds aan de slag was en die in buurt goed bekend was zodat onze start de nodige promotie kreeg. Zeven jaar heeft die samenwerking goed gelopen maar toen kwam er een kink in de kabel; een vertrouwensbreuk met die man luidde ook het einde in van dit avontuur."

Hoe blik je terug op die periode?

"Aan iedereen die het plan heeft om met een hoevewinkel te beginnen zou ik het volgende willen meegeven: bezin eer je begint. Ik heb uit die periode heel veel geleerd. Je moet in de eerste plaats goed en objectief leren rekenen. Dan zie je waar

Friedus kent het pluimveewereldje na 32 jaar als geen ander. "Veel shoppen is nuttig," meent hij.

Marion en Friedus voelen zich goed op hun nieuwe stek in Lommel.

de sterke punten en de zwakke punten zitten. Waar valt iets te verdienen? Op welk terrein zit je voor een aalmoes te werken? De korte keten wordt vandaag gepropageerd maar je moet alles goed op een rijtje zetten"

2020: een sleuteljaar

Marjon en Friedus hebben drie kinderen maar ze voelden al langer aan dat niemand interesse had om het bedrijf verder te zetten. De zoon zit wel nog in de landbouw en boert op een bedrijf in de buurt van Postel gespecialiseerd in akkerbouw en de teelt van grove groenten.

"Bovendien," vertelt Marjon, "was er nog een ander feit dat van 2020 voor ons een sleuteljaar maakte. Bij mij werd darmkanker vastgesteld. Die is intussen succesvol behandeld maar als je die diagnose krijgt begin je toch na te denken over het leven. Langzaam rijpte het idee om het bedrijf te verkopen. Gehaast waren we niet. We beseften ook wel dat we niet in één, twee, drie een koper zouden vinden. Intussen liep het bedrijf zoals vanouds verder. We wachtten af. Tot er op zekere dag een geïnteresseerde koper kwam opdagen. De belangstelling was groot maar tot een koop kwam het toen nog niet. Er bleken langs koperszijde bepaalde problemen te zijn die eerst moesten opgelost worden. Maanden later nam diezelfde kandidaat-koper opnieuw met ons contact op en vanaf toen is alles in een stroomver-

snelling geraakt. Sinds februari wonen we in Lommel, niet ver van Luyksgestel waarvan we beiden afkomstig zijn. Ons bedrijf is nu wel geen pluimveebedrijf meer maar uiteindelijk is dat onze zorg niet. In december gingen de laatste kippen weg. Einde van het verhaal"

Provinciaal secretaris

In 2007 werd Marion provinciaal secretaris. "Voorzitter Jaak Reyners," vertelt Marion, "was op zoek naar een opvolger van Gerarda Hermans. Ik heb die vraag rustig bekeken en positief gereageerd. Als dochter van een landbouwersgezin ben ik na mijn huwelijk, met de komst van de kinderen, huismoeder geworden. Toen we met ons pluimveebedrijf startten in Schaffen werd ik ingeschakeld in het bedrijf en deed ik de administratieve kant van het bedrijf.

Dus in 2007, toen de voorzitter me vroeg om het secretariaat over te nemen, wist ik wel hoe je met de computer en de informatica moest omgaan. Niet dat ik daar een kei in ben maar ik trek mijn plan. Ik heb die job ook altijd met veel plezier gedaan maar nu ik zelf niet meer actief in de pluimveehouderij zit wil ik stoppen. Een echte einddatum is nog niet vooropgezet maar Jaak Reyners weet dat het menens is en dat er werk moet gemaakt worden van de zoektocht naar een opvolger.

Het is mooi geweest."

Coccidiosepreventie: meer dan alleen coccidiostatica of coccidiose vaccinatie

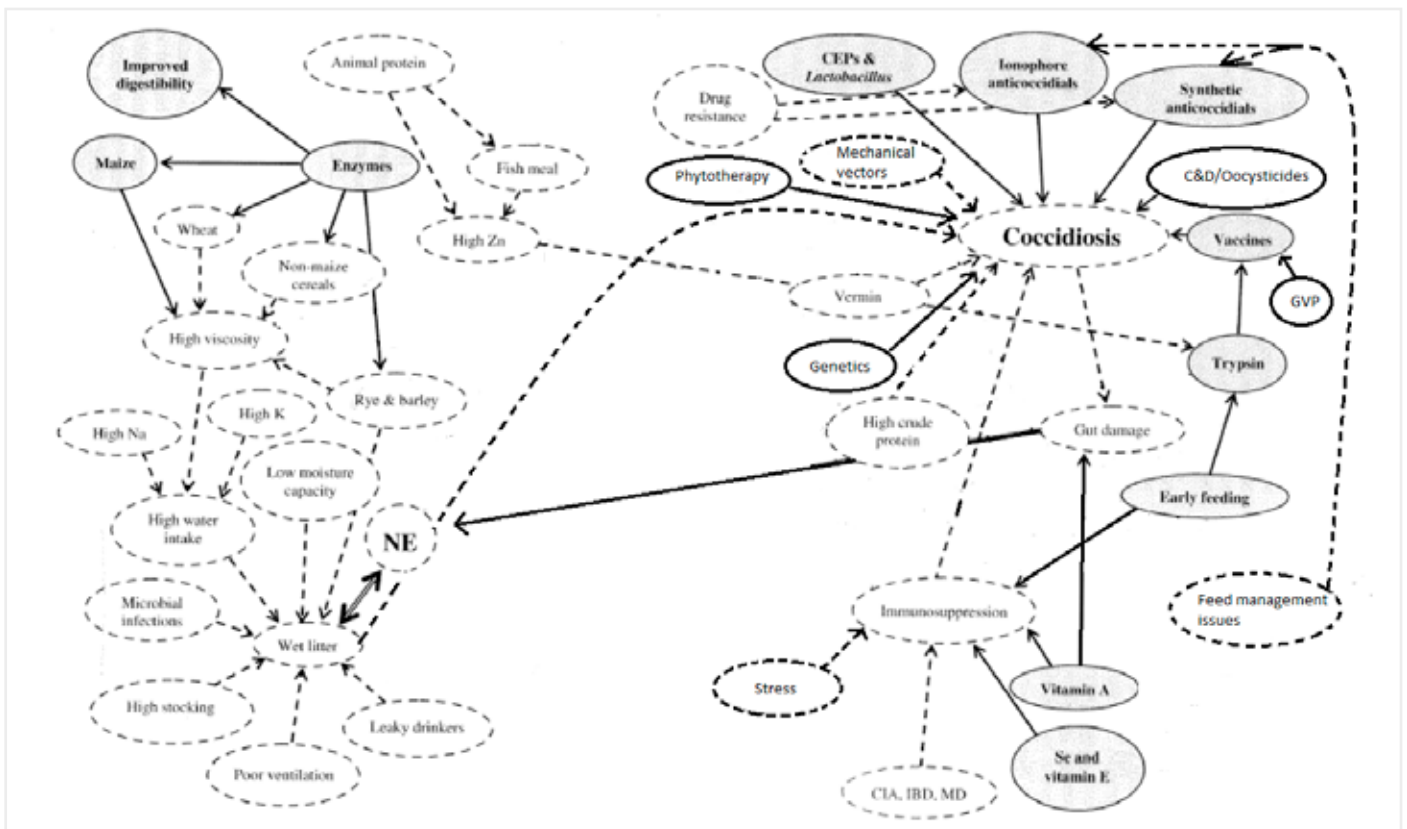
Tekst en beeld : Philippe Gelaude, Elanco

Vorige maand kon u lezen hoe coccidiose en de keuze van coccidiostatica, de rendabiliteit van uw bedrijf kan beïnvloeden. Coccidiosepreventie is echter meer dan alleen het gebruik van coccidiostatica of coccidiose vaccins. Ongeacht de preventiestrategie die u als veehouder kiest, zal het effect ervan ook beïnvloed worden door stalmanagement, voeding en het dier. Dit wordt geïllustreerd in het hierbij gevoegde gedetailleerde schema die de vele factoren aangeven m.b.t. coccidiose preventie en beheersing.

Stalmanagement

Coccidiosepreventie start al tijdens de voorgaande ronde. Hoe lager de coccidiosedruk op het einde van de vorige ronde, hoe beter de controle tijdens de nieuwe ronde. Dit kan men bekomen door het inzetten van een ionofoor tot wegladen gecombineerd met een grondige reiniging en ontsmetting tijdens de leegstand. Een **grondige reiniging** is mogelijk door het opvullen van voegen en kieren, eventueel coaten van de vloer, het gebruik van een detergent en vervolgens veel water om zoveel mogelijk oöcysten weg te spoelen. Na reiniging kan het gebruik van ammoniak, gebluste kalk of branden van de vloeren eveneens bijdragen tot een reductie van de coccidiosedruk in de stal.

Een tweede punt van aandacht is het vertragen van het rijpingsproces van de oöcysten in de omgeving. Tijdens de levenscyclus

Coccidiose en necrotische enteritis bij vleeskuikens: beïnvloedende factoren en preventie management: blauw: voeding; rood: stalmanagement; groen: preventiestrategie; paars: dier. (Naar William, R.B., 2005. Avian Pathology 34(4), 159-180)

van coccidiën worden namelijk oöcysten gevormd die samen met de mest massaal uitgescheiden worden in het strooisel. Deze oöcysten moeten in het strooisel "rijpen" alvorens ze besmettelijk worden voor andere kuikens. Dit rijpingsproces of sporulatie gebeurt onder invloed van temperatuur, zuurstof en vocht. Wil men dit rijpingsproces vertragen als veehouder en dus een betere controle krijgen over coccidiose in de stal, dan is het van belang om **het strooisel zo droog mogelijk te houden**.

Nat strooisel kent vele oorzaken. Naast hoge bezettingsdichtheid, verschillende voedingsbestanddelen en een verminderde darmgezondheid, kan nat strooisel ook veroorzaakt worden door een suboptimaal ventilatie- en watermanagement. De snelheid waarmee nat strooisel tot uiting komt, wordt eveneens bepaald door het strooiseltype en instrooidikte. De capaciteit om vocht op te nemen en af te geven verschilt namelijk van strooiselmateriaal en vezelgrootte. Zo is de vochtcapaciteit voor turf groter dan deze van vlasleem wat op zijn beurt weer groter is dan deze van stro.

Als veehouder kan je naast de keuze van strooiseltype, van elke drinklijn de waterdruk controleren aan de hand van het waterdebiet om waterverspilling en dus de kans op nat strooisel te beperken. Bij opzet van kuikens streeft men naar 40 ml per minuut, dit gaat men stelselmatig verhogen tot men 60 ml water per minuut bereikt op drie weken leeftijd. Daarna gaat men per week de druk verhogen en het debiet laten toenemen met 10 ml water per minuut.

Ook de hoogte van de drinklijnen is van belang. Bij jonge kuikens moet de hoogte van de drinklijnen zo ingesteld zijn dat de rug van het kuiken een hoek maakt van 35-45° met de stalvloer. Bij oudere dieren is het aangeraden om de drinklijnen te verhogen zodat het dier zich moet strekken.

Voeding

Een goede coccidiosepreventie is enkel mogelijk wanneer coccidiostatica door de kip worden opgenomen aan de juiste dosis. Een geblokkeerde voerlijn, hoge bezetting, niet homogene inmenging in het voer of het inmengen van een hoger tarweperscentage dan dat er geadviseerd wordt, kunnen bijdragen tot de opname van een suboptimale dosis coccidiostatica en dus een onvoldoende preventie. Het is dan ook van belang om zich steeds te houden aan de voorgeschreven tarwe inmengpercentages en om technische problemen zo snel mogelijk te verhelpen.

Daarnaast zijn er verschillende factoren en voedingsbestanddelen die kunnen bijdragen tot nat strooisel en dus de ontwikkeling van coccidiose. Denk hierbij aan vetkwaliteit, elektrolytgehalte, eiwitgehalte, anti-nutritionele factoren zoals beta-mannanen, mycotoxines, enz. Tevens zijn hoge ruw eiwitgehalten ook in verband gebracht met een hogere uitscheiding van oöcysten.

Coccidiosebeheersing steunt op 4 pijlers: optimaliseren van stalmanagement, voeding, en immuuniteitsstatus van de kuikens samen met een doeltreffende preventiestrategie.

Dier

Naast het direct verlagen van de coccidiedruk, berust het inzetten van ionofore coccidiostatica op het toelaten van immuniteitsontwikkeling tegen coccidiose. Bij het gebruik van coccidiose vaccins daarentegen is het werkingsmechanisme volledig gericht op immuniteitsontwikkeling.

Zowel het optreden van stress als tekorten aan vitamine A of E in het voer hebben een negatief effect op de ontwikkeling van de immuniteit waardoor coccidiose vrij spel krijgt bij kuikens. Ook bij sommige virusinfecties zoals Gumboro, die een belangrijk immuniteitsorgaan aantast, gaat men als veehouder minder controle krijgen op coccidiose in de stal. Dit kan zich uiten bij vaststelling van veel meer coccidioseletsels dan normaal bij het uitvoeren van een autopsie. Ga daarom als veehouder in samenspraak met uw dierenarts na of er geen onderliggende aandoening is waardoor coccidiostatica of coccidiose vaccinatie onvoldoende werkzaam blijken te zijn.

Conclusie

Coccidiosepreventie is meer dan alleen een specifieke preventiestrategie die men kiest. Het is een geheel van factoren waarmee men als veehouder rekening dient te houden. Zoniet dan kan dit leiden tot een uitkomst die niet voldoet aan de verwachting. Door naast een optimaal coccidiostaticaschema ook voldoende aandacht te besteden aan voeding, stalomgeving en het dier behoudt men niet alleen de controle over deze ziekte, maar ook over de rendabiliteit van het bedrijf.

Wenst u als veehouder zelf graag aan de slag te gaan op uw bedrijf mbt darmgezondheid en watermanagement met de Elanco Kuiken Actie Doos of heeft u verdere vragen? Stuur dan vrijblijvend een mail naar philippe.gelaude@elancoah.com of nienke.van_amelsfort@elancoah.com

MiteControl: Praktische informatie rond duurzame aanpak van bloedluis in drie handige brochures gegoten

Tekst en beeld: Proefbedrijf Pluimveehouderij

Rode vogelmijt of bloedluis vormt een wijdverspreid probleem in de pluimveesector. Sinds 2018 werkt het Proefbedrijf Pluimveehouderij samen met partners uit België, Frankrijk, Nederland en het Verenigd Koninkrijk aan het ontwikkelen en uittesten van nieuwe strategieën voor de duurzame bestrijding van bloedluis in leghennen-, opfok- en vermeerderingsbedrijven. Bevindingen en ervaringen hebben we nu gebundeld in drie handige brochures.

Biologie en levenscyclus van de rode vogelmijt ('bloedluis')

Bloedluizen zijn uitwendige parasieten die leghennen, moederdieren en poeljen kunnen besmetten. Om ze zo goed mogelijk te bestrijden, is het belangrijk om kennis op te doen van het normale voorkomen van bloedluis, waar ze zich schuilhouden en de gevolgen die een hoge infestatie met zich mee kunnen brengen. Het gedrag van de bloedluis is nog steeds niet helemaal te doorgronden, maar toch vind je al heel wat informatie in deze brochure die je een beter inzicht geven in de levenswijze van deze kleine parasiet.

Bloedluismonitoring in de leghennenstal

Het monitoren van de bloedluispopulatie in de stal is een cruciale stap richting een effectieve en duurzame controle in de

leghennenhouderij. De sleutel tot succes is om vroeg te behandelen om de schade, die aangericht wordt door de bloedluis, zoveel mogelijk te beperken.

Monitoren kan je doen op verschillende manieren, met of zonder gebruik van valletjes. Voorbeelden zijn Mite Monitoring Score (MMS), houten stokjes, tape valletjes, kartonnetjes en de AviVet Red Mite Trap®. In de brochure geven we je graag wat meer info en tips om ermee aan de slag te gaan.

Duurzame controle en bestrijding van bloedluis

Het bloedluisprobleem in een stal is vaak een zeer complex gegeven. Om het probleem zo goed mogelijk het hoofd te bieden is het van belang om er op elk moment tijdens de ronde én de leegstand voldoende aandacht aan te bieden. Het concept van geïntegreerde plaagbestrijding (Engels: Integrated Pest Manage-

ment of kortweg IPM) biedt een duurzame totaalaanpak gebaseerd op vijf cruciale stappen, namelijk preventie, monitoring, het inzetten van niet-chemische producten zoals roofmijten of silica, evaluatie van de aanpak en slechts als allerlaatste redmiddel het gebruik van chemische middelen.

Interesse voor de brochures?

Deze handige brochures zullen te verkrijgen zijn op studie- en sectordagen of andere evenementen waar het Proefbedrijf Pluimveehouderij aanwezig is. Bovendien zal je de digitale versies ook online kunnen raadplegen op de website van het Proefbedrijf Pluimveehouderij.

Toch liever een papieren exemplaar maar kan je geen onze evenementen bijwonen? Geen probleem, stuur een mailtje naar proefbedrijf@provincieantwerpen.be en we bezorgen je graag een exemplaar.

ROSS – THE COMPLETE PACKAGE

The Reproductive Performance – The FCR & Liveability – The Processing Yield You Want

To learn more about Ross® visit aviagen.com/ross

Interventiefonds salmonella: kortste doorlooptijd bij salmonellastalen op vrijdag!

Tekst en beeld: Martijn Chombaere

Elke professionele braadkippenhouder die zijn slachtpluimvee wil laten slachten, dient een negatieve uitgangscntrole van zoönotische salmonella te kunnen voorleggen genomen in de laatste 3 weken voor transport.

Voor de uitgangscntroles in kader van het Interventiefonds salmonella (IFS), een verzekeringsfonds voor braadkippenhouders tegen zoönotische salmonella, is er een samenwerking aangegaan met Lavetan die de analyses uitvoert. De ingangs- en uitgangscntroles, binnen dit fonds, dienen verplicht te worden uitgevoerd bij Lavetan, zoals contractueel is vastgesteld. Dit met uitzondering voor de uitgangscntroles voor Franse tomen. Tomen die niet verzekerd zijn binnen het IFS hebben de vrije keuze door welk erkend laboratorium ze hun stalen laten analyseren.

Het tijdig kennen van de uitslag is essentieel om het transport tijdig te kunnen inplannen en te laten doorgaan. Echter komt het – gelukkig sporadisch – voor dat de uitslag niet tijdig gekend is met alle gevolgen van dien. Om dat te vermijden adviseert Lavetan om de stalen binnen te brengen op donderdag of vrijdag, zo wordt de kortste doorlooptijd verzekerd. Pluimveehouders die de stalen pas op zaterdag binnenbrengen, lopen het meeste risico om niet tijdig hun uitslag te kennen.

Lavetan heeft de laatste jaren ook zelf inspanningen geleverd om de doorlooptijd te reduceren. Zo hebben ze in 2019 geïnvesteerd in de MALDI-TOF. Een toestel dat een bacterie zeer snel en precies kan detecteren. Hiermee is de doorlooptijd met een dag gereduceerd. Daarnaast hebben ze sinds eind 2020 een innovatieve techniek in huis gehaald waarmee ze de typeringen van de salmonella's zelf kunnen uitvoeren. Waar het vroeger gemiddeld 8 tot 12 dagen duurde voor de typering bekend was, is dit nu gemiddeld 7 dagen.

Hoe extra kosten vermijden

Braadkippenhouders die binnen het fonds verzekerd zijn en hun analyses bij Lavetan laten uitvoeren, kunnen extra kosten vermijden door:

- Te betalen met domiciliëring, zo vervallen de administratiekosten bij facturen kleiner dan 50,00 EUR. U kan de documenten daarvoor krijgen door een mail te sturen naar facturatie@lavetan.be.
- De rapporten per e-mail te laten toekomen (gratis), zo vervalt de kost van 20,00 EUR die in rekening wordt gebracht voor papieren versies. Als u uw rapportering naar e-mail wil aanpassen, neem dan even contact op met het secretariaat via dispatching@lavetan.be of telefonisch via +32 (0)14 44 34 74.
- De facturen per e-mail te laten toekomen (gratis), zo vervalt de kost van 20,00 EUR die in rekening wordt gebracht bij papieren facturen. Wilt u de verzendwijze aanpassen, neem dan even contact op via facturatie@lavetan.be of telefonisch via +32 (0)14 44 34 74.

Tips & tricks om hittestress bij pluimvee te voorkomen

Tekst: Renée De Baets & Evelyne Delezie (ILVO) – Karolien Langendries (Pluimveeloket)

De warme dagen in mei en de aanhoudende droogte zouden wel eens de voorbode kunnen zijn van een hete zomer. Een periode waarin heel wat dieren opnieuw te kampen zullen krijgen met hittestress. Recent startte aan het ILVO het onderzoeksproject Coolchicks dat de pluimveesector wil voorzien van bedrijfsspecifieke hitte-actieplannen. Deze zomer lopen de eerste proeven. In dit artikel worden alvast enkele tips gegeven die je als pluimveehouder kan ondernemen om je dieren zo goed mogelijk te beschermen tegen de hitte.

Pluimvee zeer gevoelig

Belangrijk om te vermelden is dat het ervaren van hittestress niet alleen afhankelijk is van de temperatuur maar ook van de relatieve vochtigheid (RV) (fig.1). Hoe hoger deze is in de stal, hoe sneller de kippen last zullen krijgen van de warmte. Pluimvee is bovendien extra gevoelig voor hittestress gezien kippen niet kunnen zweten. Hun bevedering zorgt voor een extra isolatielaag waardoor ze hun warmte nog moeilijker kwijtraken. Genetische selectie maakte dat deze generatie pluim-

Kippen proberen hun warmte te verliezen door te hijgen met open bek gezien ze niet kunnen zweten.

vee zeer efficiënt is qua productie, maar de dieren hebben daardoor ook een hogere eigen warmteproductie. Daarbovenop is hun ademhalings- en cardiovasculair stelsel niet evenredig ontwikkeld met hun spiermassa. De combinatie van al deze factoren maakt pluimvee een makkelijk slachtoffer van hittestress.

Gevolgen hittestress

Kippen met hittestress vertonen gedragsveranderingen zoals hijgen met open bek, de vleugels van het lichaam houden en minder bewegen. Vaak gaat dit gepaard met een lagere voederopname en groei en een gereduceerde vlees- en ei(schaal) kwaliteit. Om hittestress te reduceren, worden verschillende maatregelen gead-

viseerd met betrekking tot staltechnieken, voeder- en watermanagement.

Staltechnieken

Ventilatoren creëren een extra luchtverplaatsing die ervoor zorgt dat de kippen hun warmte makkelijker kunnen verliezen. Daarnaast wordt warme lucht uit de stal verdreven. Naast ventilatie kunnen koelsystemen soelaas bieden. Belangrijk is om deze tijdig op te starten!

Het meest gebruikte koelsysteem is verneveling waarbij warmte onttrokken wordt aan de lucht via de verdamping van water. Hierbij is het belangrijk om ook de RV in de stal te monitoren, aangezien deze snel kan oplopen en een nefast effect kan

veroorzaken (fig.1). Een ander koelsysteem is PAD-koeling waarbij de inkomende lucht door een nat kunststofpakket wordt gestuurd. Doordat de verdamping van water warmte onttrekt aan deze inkomende lucht, zal de temperatuur ervan afnemen. Ook een warmtewisselaar kan zorgen voor koeling van de lucht. Voordeel hierbij is dat de inkomende lucht niet vochtiger wordt.

Verder kan men ook het lichtschema aanpassen in de stal en overdag meer donkere momenten (met minder activiteit) voorzien. Tijdens de frissere nacht kunnen dan langere lichtperiodes aangeboden worden zodat de dieren vooral dan voeder opnemen.

Additieven

Bepaalde additieven kunnen toegediend worden via het voeder of het drinkwater en kunnen de negatieve effecten van hittestress helpen reduceren. Betaïne en mineralen zoals zink en selenium worden hierbij vaak genoemd. Vitamine A, C en E kunnen, naast andere regulerende functies, de oxidatieve stress (veroorzaakt door de hitte) verminderen door hun antioxidant-werking.

Het hijgen van de kippen verstoort hun zuur-base balans. Het gebruik van elektrolyten wordt regelmatig geadviseerd om deze balans te herstellen. Het gaat dan over de toevoeging van o.a. natriumbicarbonaat; ammonium-, kalium en natriumchloride. Andere additieven die via het drinkwatertoediening regelmatig geadviseerd worden zijn sorbitol en L-carnitine. Verder is het uiteraard belangrijk dat het drinkwater proper en koel is.

Probiotica zijn micro-organismen die (bij een gepaste hoeveelheid) een gunstige invloed kunnen hebben op de gezondheid. Ze kunnen de immuniteit verbeteren en het antioxidant-mechanisme versterken. Tegenwoordig wordt ook de mogelijk heilzame werking van fyto-genen (plantenextracten) zoals lycopen, resveratrol, essentiële oliën en kruiden steeds meer benadrukt.

Voedersamenstelling en strategie

Het verlagen van het eiwitgehalte in het voeder kan gunstige gevolgen hebben op de warmteproductie van de dieren. Die warmteproductie is immers hoger bij eiwitten dan bij koolhydraten en vetten. Belangrijk is wel om voldoende

aminozuren te voorzien. Verder kan een vetverhoging in het voer zorgen voor extra metaboliseerbare energie en kan dit ook de darmtransitie verlagen en op die manier leiden tot een efficiëntere opname van voedingsstoffen.

Als alternatieve voederstrategie kan tijdens de koelere momenten een eiwitrijk voeder (met een hogere warmteproductie) gegeven worden en tijdens de warmere momenten een energierijk (maar eiwitarmer) voeder. Deze strategie volgt hetzelfde principe als het aanpassen van de voedersamenstelling. Alleen gaat het hier om een aanpassing tijdens de dag, terwijl de gewijzigde voedersamenstelling over de volledige hittestressperiode wordt toegepast. Bij voederrestrictie wordt ervoor geopteerd om géén voeder te verstrekken op de warmste momenten van de dag. Op die manier wordt de bijkomende warmteproductie van de vertering vermeden.

Vroege-hitte conditionering

Vroege-hitte conditionering is een relatief nieuwe techniek waarbij de kippen al op jonge leeftijd toleranter worden gemaakt aan hittestress. Dit gebeurt bvb. door embryo's en/of jonge kuikens bloot te stellen aan hogere omgevingstemperaturen. Dit zou leiden tot bepaalde aanpassingen in het lichaam die ervoor zorgen dat de dieren op latere leeftijd meer bestand zijn tegen hitte.

Hitte-actieplannen

Bovenstaande adviezen zijn grotendeels reeds gekend en uiteraard zeer waardevol maar meer inspanningen zijn vereist om de dieren in de toekomst te (blijven) vrijwaren van hittestress. Naast specifieke kennis ontbreekt een bedrijfsspecifiek hitte-actieplan met concrete verbeterstrategieën voor de Vlaamse pluimveehouder. Dat is een van de doelstellingen van het Coolchicks-project (zie kader).

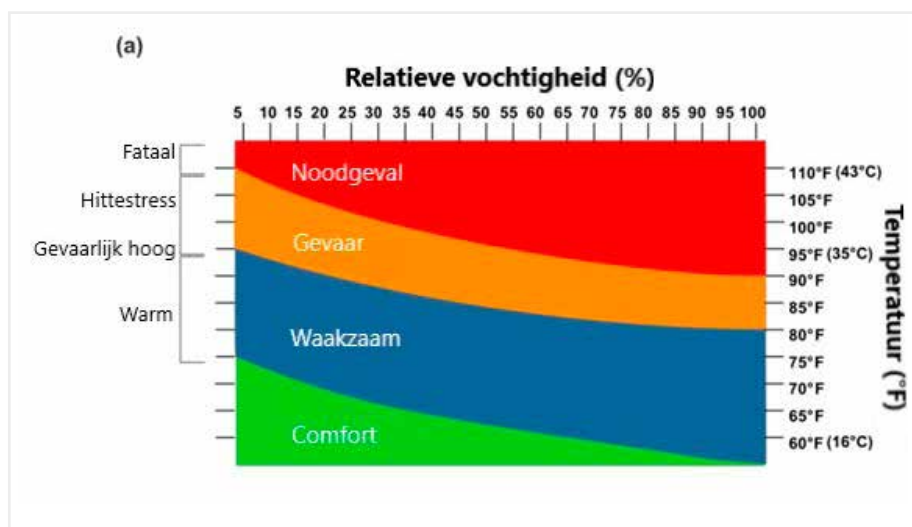

Fig 1: De combinatie van de omgevingstemperatuur en RV in de stal zorgt voor het ontstaan van hittestress. Hoe hoger de RV in de stal, hoe sneller de kippen last kunnen krijgen van hittestress (Bron: Shahzad et al. (2021)).

Het VLAIO-LA traject "COOLCHICKS" heeft tot doel een bedrijfsspecifiek hitte-actieplan te ontwikkelen met bijhorende hittestress-voorspellende tool. Een belangrijk onderdeel is het evalueren van enkele veelbelovende maatregelen. De effectiviteit van deze maatregelen wordt nagegaan aan de hand van diergebonden parameters op vlak van prestaties, gezondheid, vleeskwaliiteit en dierenwelzijn. Ook de economische en praktische toepasbaarheid wordt steeds in acht genomen. Op het einde van dit traject moet een beter tot optimaal klimaat in alle pluimveestallen in tijden van hitte(stress), ongeacht diercategorie, (re)productiestadium of staltype bereikt kunnen worden. Daarnaast wordt ook beoogd pluimvee toleranter te maken via vroege-hitte conditionering, voeder- en drinkwatertoepassingen en stalmaatregelen. Coördinator ILVO werkt hiervoor samen met partners Proefbedrijf Pluimveehouderij, Pehestat, LANUPRO en Universiteit Gent. Meer info via renee.debaets@ilvo.vlaanderen.be.

Ken je een collega pluimveehouder die geen lid is van de Landsbond Pluimvee?

Spreek hem aan om lid te worden.

Voor een zeer beperkt lidgeld blijft hij op de hoogte van wat er leeft in onze sector. Dit met het maandelijks gespecialiseerd vakblad Pluimvee, de wekelijkse gratis nieuwsbrief voor leden, onze sterke inzet in de prijzencommissies en belangenverdediging van de sector op ministerieel en politiek vlak.

Samen vormen we een onafhankelijke sterke organisatie ten dienste van pluimveehouders en konijnenhouders.

Think
ahead with
**poultry
people**

Meggsius Select

Automatische inspectie en selectie van eieren

- Objectieve en betrouwbare kwaliteitsbeoordeling
- Selecteert en scheidt vuile, gebroken en onregelmatig gevormde eieren
- Vermindert de dagelijkse werklast
- Biedt transparante en toegankelijke gegevens
- Support tool voor bedrijfsvoering

www.vencomaticgroup.com

Meggsius Select

Stikstof, voeding en de Rechten van de Mens: het is maar hoe je alles bekijkt

Tekst: Prof. Benedikt SAS, directeur DGZ

De kranten staan er vol van en de gemoederen lopen op in de debatten: stikstof brengt onze gezondheid in gevaar en de hoofdbeklaagde zou de landbouw zijn. Maar is dit wel zo? En worden wel alle gegevens meegenomen en in een ruimere context geplaatst?

Stikstof wat?

Stikstof is een atoom dat voorkomt in verschillende moleculen. De lucht die we inademen bestaat voor 80% uit stikstofgas (N₂). Stikstof kan reageren en verschillende verbindingen vormen. Enkele belangrijke schadelijke stikstofhoudende moleculen waarover de emoties hoog oplopen zijn ammoniak (NH₃) en stikstofoxiden (NO_x). Dit laatste wordt ook natuurlijk gevormd tijdens bijvoorbeeld onweren. Een Engelse studie toont aan dat in de jaren 90 van de vorige eeuw de meeste uitstoot van stikstofoxiden afkomstig was van de zware industrie (37%), gevolgd door de landbouw (33%) en vervolgens het verkeer en de verbranding van afval (9%). Tegen 2009 was de totale uitstoot van stikstofoxiden met de helft verminderd. Maar toen was 50% hiervan afkomstig van de landbouw. Ook in Nederland zijn de stikstofemissies met 60% afgenomen tegenover de jaren negentig van de vorige eeuw, en ook hier neemt de landbouw ongeveer de helft van de stikstofuitstoot op zich.

Het is echter belangrijk om niet alleen over stikstofemissie te spreken, maar ook over stikstofcaptatie en omzetting. Stikstofverbindingen zijn namelijk een essentiële bouwstenen van het leven. Stikstof komt voor in elk aminozuur van onze eiwitten, in ons DNA en zonder stikstof kunnen planten niet groeien. De reactieve stikstofverbindingen worden bijvoorbeeld door de bacteriën in de bodem omgezet naar nitriet en vervolgens naar nitraat, wat naast CO₂ een belangrijke bouwsteen is voor planten. Verkeer en zware industrie hebben niet echt stikstof of CO₂ nodig om te groeien.

Netto stikstofuitstoot

Het zou dus misschien wel interessant zijn om naar het nettoresultaat te kijken van de stikstofuitstoot min de stikstofcaptatie door de landbouw. De

zogenaamde stikstofrecuperatiegraad (NRR, nitrogen recovery rate). Die is met 70% het hoogst in Europa en Noord-Amerika. In sommige gebieden in de wereld zoals Afrika is er zelfs een tekort aan stikstof, zijn de opbrengsten van de landbouw zeer laag wat ook vaak ondervoeding en hongersnood tot gevolg heeft. Studies hebben ook aangetoond dat het efficiënt gebruik van stikstof het hoogst is in Westerse landen zoals België en Frankrijk, veel lager is in groeielanden zoals China en zeer laag in bijvoorbeeld ontwikkelingslanden zoals Kenia of Zambia. Misschien is het dan op wereldvlak ook beter om wat meer voeding te produceren in de meer efficiënte regio's dan verder tropische wouden te kappen voor landbouwgronden in regio's die minder efficiënt zijn.

Bovendien verwacht men dat tegen 2050 de wereldbevolking zal toenemen tot 8 à 10 miljard mensen. Om al deze monden te voeden moet de productie van landbouwgewassen met 80% à 110% stijgen en van dierlijke productie met 115%. De mens is een alleseter en geen herbivoor, en dus zal er altijd wel een nood en vraag zijn naar dierlijke producten. Bovendien, uit de recente bevraging in Vlaanderen ("De Stemming", een onderzoek van de VUB en de Universiteit Antwerpen in opdracht van VRT NWS en De Standaard) is gebleken dat de Vlaming er maar weinig voor voelt om zijn stukje vlees op te geven. Omschakeling van rund naar varken of beter nog naar kip, zou de stikstofemissie kunnen reduceren, behalve in gebieden met natuurlijk grasland dat minder ge-

Landbouw capteert ook N en CO₂ terwijl verkeer en zware industrie enkel uitstoten

schikt is voor landbouwgewassen. Grasland capteert bovendien veel meer stikstof dan de meeste andere landbouwgewassen of bossen.

Voedselproductie koesteren

Voeding staat op de eerste plaats en vormt de basis in de behoeftepiramide van Maslow. Als de mens geen voeding heeft, heeft al het andere weinig of geen zin. Voedsel en drinkbaar water zijn ook opgenomen als een van de fundamentele rechten van de mens. Het zou dus best zijn om de landbouw in België goed te koesteren en dit als een strategisch goed te zien met bovendien een groot economisch potentieel richting toekomst.

Door de recente oorlog tussen Rusland en Oekraïne zijn de bevolking en de politici eindelijk gaan inzien hoe belangrijk het is om te kunnen blijven voorzien in eigen primaire productie en voeding. Daarnaast worden bepaalde regio's in de wereld ook minder geschikt voor landbouw door de klimaatveranderingen en/of -verschuivingen. Zo werd verwacht dat India omwille van de Russisch-Oekraïense oorlog een flink deel van de nood aan bijvoorbeeld tarwe ging kunnen opvangen, maar door de aanhoudende droogte daar werd recent beslist dat er geen korrel meer mag worden geëxporteerd.

Landbouwers geïsoleerd in het debat

Het is onbegrijpelijk waarom in de media en door de politici de landbouwers zo worden geïsoleerd en enkel worden geassocieerd met milieuproblematiek. In plaats van hen te koppelen aan de gezonde, veilige en kwalitatief zeer goede voeding die ze beschikbaar stellen. Mogelijk is dit voor een groot stuk ingegeven door de opmars van natuurverenigingen. Natuurpunt vzw sloot het jaar 2021 af met een stijging van 10.000 leden tot 133.094 aangesloten gezinnen in Vlaanderen. Vergelijk dit eens met de ongeveer 20.000 landbouwbedrijven. Dit aantal wordt mede door het recente Programma Aanpak Stikstof (PAS) versneld afgebouwd. Ook het systematisch stigmatiseren van landbouwers weegt steeds zwaarder op hun gemoed. De animo voor bedrijfsopvolging wordt navenant kleiner. Electoraal genereren natuurverenigingen een groeiend kiezers-potentieel. De vraag is echter of kiezers daadwerkelijk wensen dat de landbouw in een nieuw geopolitiek tijdsgewricht wordt afgebouwd. Dit resulteert immers in een nog grotere afhankelijkheid van het buitenland voor onze voeding.

Economisch gezien vertegenwoordigt de Vlaamse landbouw een eindproductiewaarde van ongeveer 5.4 miljard euro en de daarop volgende schakel in de keten zijnde de voedingsindustrie realiseert een jaarlijkse omzet van ongeveer 40 miljard. De Vlaamse agrovoedingsketen vertegenwoordigt ook ongeveer 135.000 voltijdse tewerkstellingsplaatsen. Vlaanderen produceert hoogkwalitatieve voeding die bovendien gezond en veilig is. Dit wordt allemaal goed opgevolgd en gemonitord door het FAVV (Federaal

Agentschap Voedselveiligheid) en het FOD (Federale Overheidsdienst) Volksgezondheid. Helaas verwacht men besparingen bij deze instanties, waardoor hun goede werking mogelijk op wankel poten komt te staan, net nu alles flink duurder wordt. In andere landen gelden niet altijd dezelfde regels qua veiligheid, milieu, dierenwelzijn etc. die er bij ons op nagehouden worden. Maar in andere landen waardeert men de Vlaamse landbouw- en voedingsproducten blijkbaar wel, vandaar dat Vlaanderen in 2018 voor maar liefst 38,4 miljard euro aan voedselproducten heeft geëxporteerd. Gezien het feit dat landbouwproducten en voeding een primaire behoefte zijn van de mens, dat de vraag in de toekomst alleen maar zal toenemen en de beschikbaarheid mogelijks zal afnemen door bijvoorbeeld klimaatproblematiek, oorlogen etc., zullen deze alleen maar in waarde toenemen.

Faire verloning

Een ander fundamenteel recht van de mens is dat elke persoon recht heeft op een eerlijke en faire verloning om zichzelf en zijn familie een menswaardig bestaan te geven. De kosten in de landbouw zijn aanzienlijk toegenomen en het aantal regels waar de landbouw aan moet voldoen vanuit de steeds strenger wordende wetgeving blijft maar stijgen. De landbouwer krijgt deze kostenstijging maar uiterst moeilijk doorgerekend waardoor hij helaas maar een fractie van de uiteindelijke waarde ontvangt. De waardeverdeling in de agrovoedingsketen zit soms tot zelfs 60% bij de retail en van het resterende deel gaat vaak nog een aanzienlijk stuk naar de verwerkers en de voedingsbedrijven. Een meer faire waardeverdeling zou toch wenselijk zijn. En hopelijk zullen initiatieven zoals de korte keten en hoeverkoop verder aan belang winnen in de toekomst.

Besluiten

Het is spijtig dat de landbouw enkel maar gezien wordt als vervuilend, terwijl ook andere sectoren zoals verkeer, zware industrie etc. stikstof uitstoten. Met dat verschil dat die laatste geen stikstof en CO2 capteren om landbouwgewassen en voeding te produceren. De landbouwers hebben natuurlijk veel meer grond dan bijvoorbeeld de zware industrie, gronden die graag worden opgekocht door de natuurverenigingen aan bodemprijzen van landbouwers bij wie het water aan de lippen staat. En dit liefst dan nog met overheidsmiddelen. De 70,6 miljoen euro aan inkomsten in 2021 voor Natuurpunt vzw bestonden voor 31% uit subsidies voor de aankoop van gronden en 39% subsidies voor werking. De Vlaamse overheid subsidieert ook gemeenten tot 75% voor de aankoop van (landbouw)gronden voor de aanplant van bossen.

Wanneer de natuurverenigingen dan aan bosbouw en houtvesterij doen, dieren beginnen te houden en flink wat meststoffen (stikstof) strooien in de nieuwe natuurgebieden, heet dit een natuurbeheersplan en is er blijkbaar geen enkel probleem meer. **Het is maar hoe je alles bekijkt, definieert en uiteindelijk verkocht krijgt.**

Voeding is een primaire behoefte, best van ze lokaal te koesteren

“Bedrogen” bij aankoop van materiaal: wat nu?

tekst: Solange Tastenoye

Als landbouwer koopt u uiteraard bepaalde goederen en materialen aan voor de werking van uw bedrijf. Als nu al deze aangekochte goederen naar behoren werken, dan is er geen vuiltje aan de lucht, maar dat is spijtig genoeg vaak niet het geval.

Wat staat er u te wachten indien u moet vaststellen dat uw pas aangekochte machine niet in orde is? Hebt u hier enig verweer tegen de leverancier? Wat zegt onze wetgeving hierover? Hoe gaat u best tewerk in zo'n geval?

Beschikt u over een garantie?

Van zodra men overgaat tot de aankoop van een goed doet men er goed aan om na te gaan welke garantie de leverancier geeft. Er bestaat binnen onze wetgeving de “wettelijke garantie” waarbij een particuliere koper steeds recht heeft op een garantie van twee jaar, voor tweedhandsgoederen is dat 1 jaar. **Maar... voor deze wettelijke garantie is het opletten!**

Volgens de ter zake geldende wetsregels is het zo dat verkopenen gedaan door een professionele verkoper aan een consument extra “beschermd” worden (De Wet Consumentenverkoop). Zo bepaalt deze wet dat een goed dat door de verkoper aan een consument geleverd

wordt, in “overeenstemming” moet zijn met wat koper en verkoper onderling zijn overeengekomen.

Verder heeft de consument het recht om van de verkoper een passende prijsvermindering, een herstelling, een vervanging of de ontbinding van de koopovereenkomst te eisen indien het goed dat hij kocht niet in overeenstemming is met wat hij als koper ervan mocht verwachten:

MAAR....Opgepast!

Belangrijk voor de toepassing van deze wettelijke garantie is dat het aangekochte goed gebruikt wordt voor **privé doeleinden**. Wordt het goed aangekocht bij een professionele verkoper door een koper die het goed beroepshalve wenst te gebruiken, dan is deze wettelijke garantie niet van toepassing! Ook bij verkopenen tussen particulieren geldt deze wettelijke garantie niet!

Concreet betekent dit dus dat indien u als landbouwer/ondernemer bijvoorbeeld materiaal koopt voor uw bedrijf, u geen toepassing zal kunnen maken van deze wettelijke garantie. Dit omdat deze laatste alleen geldt tussen particulieren en een professionele verkoper. Koopt u bijvoorbeeld een salon voor uw woning, dan zal de wettelijke garantie wel kunnen spelen omdat u dit salon koopt voor uw privé woning en dus niet voor uw melkveebedrijf.

Opmerking: binnenkort zullen er aanpassingen gebeuren aan de regels betreffende de wettelijke garantietermijn voor consumenten. We houden u op de hoogte.

En hoe staat het dan met garanties tussen ondernemers?

Als landbouwer bent u een ondernemer zodat bovenstaande wettelijke garantie geen toepassing vindt indien u koopt voor uw bedrijf. Maar ook bij aankopen tussen ondernemers, is het noodzakelijk dat de leverancier een goed levert dat overeenstemt met datgene wat de koper ervan mag verwachten. De koper doet er goed aan om, vooraleer hij de koop aanvaardt, na te gaan welke garantie de verkoper hem geeft. En zo ja, wat deze garantie dan precies inhoudt. Een goed dat stuk gaat, zal moeten hersteld of vervangen worden. Om na te gaan wie dit gaat betalen, zal er moeten bekeken worden wat leverancier en koper overeengekomen zijn met betrekking tot de garantie.

Tussen ondernemers voorziet onze wetgeving niet in enige termijn van garantie. Zo zal de leverancier liefst geen of zo weinig mogelijk garanties willen bieden, terwijl de koper er natuurlijk wel wenst te bekomen.

Om nu na te gaan of er enige garantie speelt in geval men te maken heeft met het stukgaan van een aangekocht goed, moet er gekeken worden naar het contract dat ondertekend werd ten tijde van de verkoop. Tussen ondernemers wordt de garantie onderling overeengekomen en meestal staan er hierover clausules op de bestelbon of op de achterzijde van de factuur. Daar staat wellicht vermeld hoelang de garantie loopt en hoe de koper moet optreden in geval van mankementen tijdens deze periode.

“Dwaling” bij aankoop!

Ook voorziet onze wetgeving in de mogelijkheid om “dwaling” in te roepen wanneer de koper een goed heeft aangekocht dat niet overeenstemt met wat hij ervan mocht verwachten!

Dit betekent niet dat wanneer een zaak die men gekocht heeft niet voldoet, dit ook onmiddellijk een mogelijkheid is om de koop te vernietigen. Opdat de verkoop kan teniet gedaan worden op basis van “dwaling” moeten wel een paar voorwaarden worden voldaan. Zo moet de dwaling betrekking hebben op de zelfstandigheid van de zaak (bv de landbouwerstoel). Een kleine vergissing is dus niet voldoende.

Daarenboven moet de dwaling verschoonbaar zijn. Dit houdt in dat een redelijk mens voldoende voorzichtig moet geweest zijn alvorens hij zijn toestemming geeft. Iemand die niet nadenkt en onmiddellijk met de koop akkoord gaat, moet er de gevolgen van dragen. De koper zelf mag dus niet nalatig geweest zijn. Het is de rechter die in de bedrijf zal moeten oordelen of er bij de verkoop sprake kan zijn van een dwaling en of de overeenkomst nietig moet worden verklaard. Er wordt verwacht dat een redelijk mens voldoende voorzichtig moet geweest zijn alvorens hij zijn toestemming geeft.

“Bedrog” invoeren?

Bij “bedrog” wordt de koper opzettelijk op

een dwaalspoor ge-bracht. De dwaling wordt hier met opzet veroor-zaakt. Ook hier zal het de rechter zijn die zich zal moeten uitspre-ken over het feit of er al dan niet bedrog aanwezig was ten tijde van het afsluiten van de koopovereenkomst.

Solange Tastenoye.
www.solangetastenoye.be

Volg ons op

GRATIS juridisch advies voor onze abonnees.

Op het telefoonnummer: **013/46.16.24**

Voor persoonlijk advies op ons kantoor:

Bel voor een afspraak op : **013/46.16.24**

Voor advies bij u thuis:

Bel voor een afspraak op : **013/46.16.24**

**Plannen op je bedrijf?
DLV denkt met je mee!**

*Vergunningen - Bouw
Administratie - Milieu
Accountancy*

www.dlv.be | info@dlv.be
0800 90 910

FOSSIL SHIELD®

professional protection

ERKEND BIOCIDES (BE-REG-00424) OP BASIS VAN AMORF, SYNTHETISCH SiO₂

EENVOUDIGE, EFFICIËNTE EN VEILIGE BESTRIJDING VAN DE **RODE VOGELMIJT**

BIJ LEGHENNEN EN MOEDERDIEREN

RAADPLEEG DE TECHNISCHE FOLDER OP www.daemeco.be

DAEM ECO BV AGRO & FEED SPECIALITIES

Nerumstraat, 7 B-9340 LEDE

Tel: +32 53 80 92 22 – Mob: +32 479 95 17 44 – Mail: c.daem@daemeco.be

Rendabiliteit meer en meer onder druk

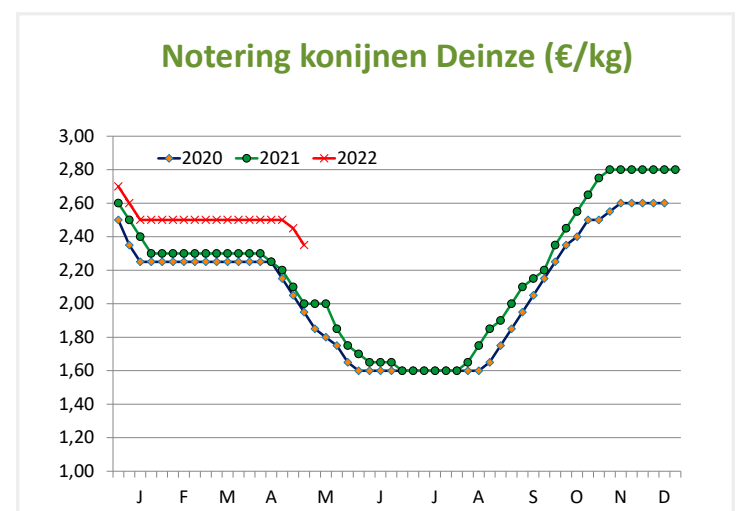
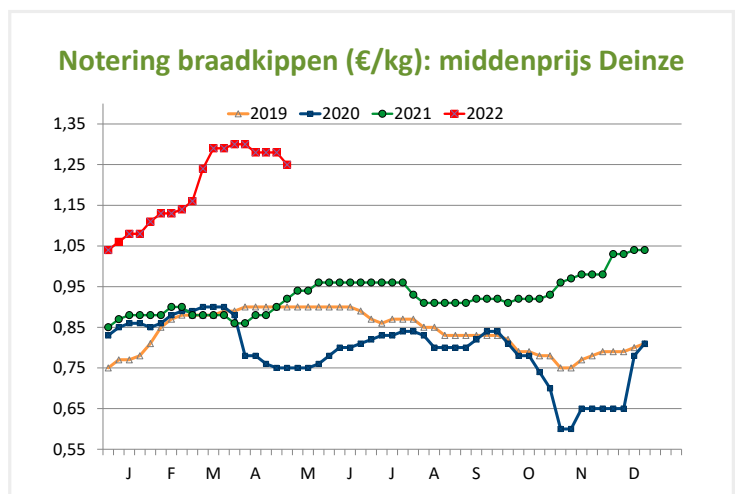
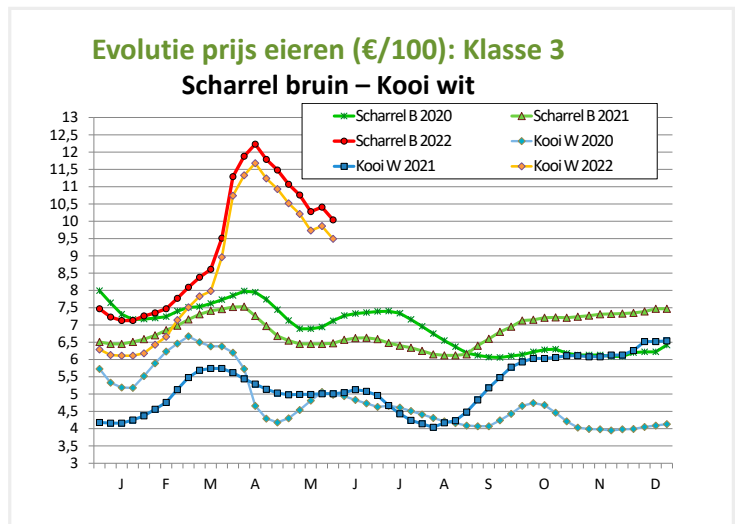
tekst en beeld: Luc Maertens

TDe prijszetting van de eieren in mei is op zijn braafst uitgedrukt vreemd. Na de paaspiek is de prijs sterk teruggevallen ondanks oorlog, vogelgriep en andere redenen die ervoor gezorgd hebben dat je zou verwachten dat er van zo'n sterke afname geen sprake zou mogen zijn. Lees hieromtrent ook de column in dit nummer. De industrie poogt op alle manieren de prijzen laag te houden omdat ze zogezegd hun duurdere grondstoffenprijzen niet kunnen doorrekenen. Waar in ons land er een halt toegeroepen werd einde mei aan de dalende prijzen voor de versmarkt was dit niet het geval in Nederland. Daar namen al de prijzen verder af.

Blijkbaar zijn het de producenten die de hoge inflatiekost alleen moeten uitzweten. **Hoe het verder gaat evolueren? Een moeilijke en vreemde marktsituatie wordt in het vooruitzicht gesteld door insiders.** Maar men moet er zich goed van bewust zijn dat met de nog toenemende voederkosten er minder poeljen zullen opgezet worden en de prijsdruk als een boemerang in het gezicht van de industrie en retail zal terechtkomen. In Groot Brittannië bijvoorbeeld blijkt de opzet van poeljen reeds met meer dan 10% gedaald te zijn sedert het begin van dit jaar wegens onrendabel met de huidige voederprijzen.

In maart steeg eindelijk de notering van de **braadkippen** voldoende zodat de zeer sterk toegenomen voederkosten gecompenseerd werden. Waar in april dit niveau zowat gehandhaafd kon worden, was dit niet meer het geval in mei. De notering Deinze kalfde met 5 cent af, terwijl de voederkosten verder opliepen. Hierdoor komt de rendabiliteit sterk onder druk want alleen al de toegenomen voederkost wordt door BFA (de vereniging van mengvoederfabrikanten) ingeschat op minstens 35 cent. Verder zijn alle andere kosten, gaande van energie, kuiken, strooisel en vangen eveneens toegenomen en zelfs bij een notering van 1,25 euro/kg is het moeilijk om boven het kostenniveau uit te komen. Ook de beperking in het aantal slachthaken is niet bevorderlijk om tot een goede prijszetting te komen. Verder was er de laatste weken negatieve druk vanuit Nederland te voelen wegens hun grotere (en niet altijd ingeplande) opzet omdat ze de oorlog in Oekraïne als een opportuniteit zagen. Maar Polen heeft zijn productie niet teruggeschroefd, integendeel, in mei is de invoer vanuit Polen terug toegenomen. **Zeer optimistisch wat de komende maanden gaan brengen zijn we niet, tenzij de sector (integraties) solidair zijn en in overleg met de slachters gaan plannen zodat er van een overaanvoer geen sprake is.** Achteruitschuiven is de boodschap of anders is het risico groot dat het huidige (en weinig rendabele niveau) niet kan gehandhaafd worden.

Ook niet gelukkig zijn de **konijnenhouders** en terecht. In vergelijking met vorig jaar is de notering zo'n 20-25 cent hoger. Dit compenseert verre van de gestegen voederkost en dan spreken we nog niet van alle andere gestegen kosten. Wil men een leefbare sector houden, dan is het meer dan tijd dat afnemers de gestegen productiekost doorrekenen naar retail en consumenten.

Politiek circus

Politiek interesseert me niet echt. Al moet ik zeggen dat het me wel intrigeert. Ik kan dan ook vaak niet weerstaan om te luisteren naar de debatten in het parlement of de commissie landbouw. Vorige week was er weer zo een debat van de Vlaamse regering. Waarom ik er naar kijk, eigenlijk begrijp ik het zelf niet want het is met momenten tenenkruisend. Toch wil ik graag weten wat er over onze boeren gezegd wordt. Praten over is blijkbaar makkelijker dan praten met boeren.

Soms verrassen partijen me nog maar meestal kan je op voorhand al raden wat en hoe het gezegd zal worden. Vreselijk vond ik de manier waarop Bruno Tobback over landbouw praat. Hij is duidelijk nooit op een boerderij geweest, laat staan dat hij de geschiedenisboeken ooit gelezen heeft of dat hij een blik geworpen heeft op PlattelandsTv. Anders kan je onmogelijk zo veel onzin uitkramen. Het bekende riedeltje over de intensivering die hij schrikbarend vindt maar zich niet realiseert dat het wel degelijk Mansholt was die die richting insloeg. Nota bene een socialist van de partij van de arbeid! Daarna sleurde hij de hele technologische evolutie, de lage voerconversies, de digitalisering en innovatie mee de dieperik in. Vergetend dat we bij de beste boeren van de hele wereld horen. Er kwamen al mensen bij ons kijken uit Zuid-Afrika, Estland, Spanje, China, Zweden, Frankrijk en Australië. Allen waren onder de indruk van hetgeen wij hier als landbouwers neerzetten.

Nog zo een bekend riedeltje dat afgespeeld wordt en niet waar is, is dat er maar net genoeg legkippen in België zijn. Met Kerst en Pasen moesten we eieren invoeren omdat we zelf niet toekomen. Dit ten nadele van onze prijsnoteringen. Het is wachten tot de handel zijn hand overspeelt en er echt een heel erg groot tekort aan eieren blijkt te zijn. Op een keer is het op. We merken het nu ook al. Oekraïense kooi-eieren zijn er niet. Polen en Roemenië moeten de vluchtelingen voeden. Frankrijk, Italië en Nederland kampen met vogelgriep. Ook de Verenigde Staten en Canada hebben dezelfde problemen. Intussen ontspoord onze sector want hennen in opfok in vogelgriepgebied kunnen niet getransporteerd worden of opgefokt worden. In verschillende armere landen zetten boeren geen kippen op door de hoge voerprijzen. Bij ons rijst ook de vraag of we wel moeten opzetten met de hoge voerkosten en de hoge poeljenprijzen. Wie heeft er nog vertrouwen in een prijszetting van de eieren die niet vraag en aanbod weerspiegelt?

Blijkbaar ben ik bij de enigen die zich enigszins zorgen maken over de voedselvoorziening in ons land want tijdens het hele debat werd weinig gesproken over onze boeren als voedselproducenten. Laat staan over de structureel verkeerde prijszetting van onze producten. Zowel in onze sector als in andere sectoren staan de (kost)prijzen onder druk. In de varkenssector gebeuren er ondertussen drama's. En in het parlement is het een circus...

Volgende keer maar niet meer kijken? Dan mis je de mensen die wel nog voor de boer opkomen. We weten immers beter hoe onze landbouw en voedselvoorziening er wel echt uit ziet. Als een volksvertegenwoordiger het volk vertegenwoordigt, wordt het dringend tijd om zijn volk beter in te lichten. Werk aan de winkel.

Mariëlle Smits Schalk
Legkippenhoudster

Marktprijzen

Eierprijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	3.05	10.05	17.05	24.05	31.05	3.05	10.05	17.05	24.05	31.05
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	13,44	13,08	12,52	12,68	12,26	13,44	13,08	12,52	12,68	12,26
Cat 1	12,20	11,84	11,28	11,44	11,02	12,20	11,84	11,28	11,44	11,02
Cat 2	11,36	11,02	10,50	10,65	10,25	11,36	11,02	10,50	10,65	10,25
Cat 3	10,52	10,21	9,73	9,86	9,49	10,52	10,21	9,73	9,86	9,49
Cat 4	9,68	9,39	8,95	9,07	8,73	9,68	9,39	8,98	9,07	8,81
Cat 5	8,84	8,57	8,17	8,28	7,98	8,84	8,57	8,29	8,28	7,98
Cat 6	7,99	7,76	7,39	7,50	7,22	7,99	7,76	7,39	7,50	7,22
Cat 7	7,15	6,94	6,61	6,71	6,46	7,15	6,94	6,61	6,71	6,46
	1,677	1,602	1,528	1,514	1,423	Industrieprijs wit/kg				

Bruinschalige eieren

	3.05	10.05	17.05	24.05	31.05	3.05	10.05	17.05	24.05	31.05
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	13,84	13,48	12,92	13,08	12,66	13,84	13,48	12,92	13,08	12,66
Cat 1	12,60	12,24	11,68	11,84	11,42	12,60	12,24	11,68	11,84	11,42
Cat 2	11,91	11,57	11,05	11,20	10,80	11,91	11,57	11,05	11,20	10,80
Cat 3	11,07	10,76	10,28	10,41	10,04	11,07	10,76	10,28	10,41	10,04
Cat 4	10,18	9,89	9,45	9,57	9,23	10,18	9,89	9,53	9,57	9,27
Cat 5	9,24	8,97	8,57	8,68	8,38	9,24	8,97	8,64	8,68	8,54
Cat 6	7,99	7,76	7,39	7,50	7,22	7,99	7,76	7,39	7,50	7,22
Cat 7	7,15	6,94	6,61	6,71	6,46	7,15	6,94	6,61	6,71	6,46

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	4.05	11.05	18.05	25.05
extra zware soepkippen	0,74€-0,76€	0,74€-0,76€	0,74€-0,76€	0,74€-0,76€
bruine soepkippen	0,29€-0,31€	0,29€-0,31€	0,29€-0,31€	0,28€-0,30€
witte soepkippen	0,24€-0,26€	0,24€-0,26€	0,24€-0,26€	0,23€-0,25€
braadkippen	1,27€-1,29€	1,27€-1,29€	1,24€-1,26€	1,24€-1,26€
ABC	1,26 €	1,26 €	1,26 €	1,26 €
konijnen	2,50 €	2,45 €	2,35 €	2,30 €

Oordeelsestraat 84 T 013 - 507 9249
5111 PL, Baarle-Nassau M 06 - 205 39 464

"Gespecialiseerd in het uitmesten en reinigen van stallen"
Ook voor machinale roosterreiniging

www.stallenreinigingvantilburg.nl
E info@stallenreinigingvantilburg.nl

Ven Poultry B.V.

ZO... NU EERST UW PARTNER IN LEVEND PLUIMVEE CONTACTEREN

Voor de werkelijke beste condities voor uw soepkippen:
www.venpoultry.nl • +32 (0)14-453040 of +31-653487136

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	3.05	10.05	17.05	24.05	31.05	3.05	10.05	17.05	24.05	31.05
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	14,64	14,28	13,72	13,88	13,46	14,64	14,28	13,72	13,88	13,46
L	12,56	12,22	11,70	11,85	11,45	12,56	12,22	11,70	11,85	11,45
M	10,88	10,59	10,15	10,27	9,93	10,88	10,59	10,18	10,27	10,01
S	8,69	8,46	8,09	8,20	7,92	8,69	8,46	8,09	8,20	7,92

Bruinschalige eieren

	3.05	10.05	17.05	24.05	31.05	3.05	10.05	17.05	24.05	31.05
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	15,04	14,68	14,12	14,28	13,86	15,04	14,68	14,12	14,28	13,86
L	13,11	12,77	12,25	12,40	12,00	13,11	12,77	12,25	12,40	12,00
M	11,38	11,09	10,65	10,77	10,43	11,38	11,09	10,73	10,77	10,47
S	8,69	8,46	8,09	8,20	7,92	8,69	8,46	8,09	8,20	7,92

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opfokvoederprijs €/100 kg	Aanpassing €/100 afgeleverde poeljen
2022/20	45,86	155,28
2022/21	46,43	158,70

Prijzen grondstoffen (per ton)

	3.05	10.05	17.05	24.05	31.05
Tarwe	ng	356,50 €	373,50 €	359,00 €	359,00 €
Wintergerst	ng	354,00 €	363,50 €	350,00 €	345,00 €
Maïs (15% vocht)	ng	354,00 €	366,00 €	348,00 €	349,00 €

Het Spoormans gamma,

Een combinatie van performant, veilig,
duurzaam en efficiënt presteren!

Wij bieden de oplossing voor elke behoefte

Contacteer uw technisch verantwoordelijke

Spoormans

Regio west

J. Vergoote | ☎ +32 473 804247 | jasper.vergoote@spoormans.com

J. Poelvoorde | ☎ +32 478 776846 | jonas.poelvoorde@spoormans.com

Regio oost

V. Hofmans | ☎ +32 478 880355 | victor.hofmans@spoormans.com

L. Steurs | ☎ +32 479 257396 | lex.steurs@spoormans.com

BLIJ MIJTENVRIJ

ONZE BILLY WORDT 5 JAAR: WIE JARIG IS TRAKTEERT!

Billy, de slimme en snelle, maar vooral doortastende vogelmijt wordt dit jaar alweer 5 jaar. Daarom kunt u vanaf vandaag een leuke en handige Billy verjaardagskalender aanvragen. De kalender staat vol tips over de mijtenaanpak. Beheers vogelmijten met een gedegen plan van aanpak dat bestaat uit monitoring, behandeling van de mijtenbesmetting, evaluatie en het beperken van nieuwe in- en versleep (optimalisering). Het ondersteunt u om het jaar blij -en dus zoveel mogelijk mijtenvrij- door te komen. Zeker handig in het voorjaar; nu mijten weer extra actief worden.

Vraag de verjaardagskalender aan!

Vraag deze mooie verjaardagskalender aan door de QR-code te scannen. We sturen u de kalender dan zo snel mogelijk toe.

